

SLOVENSKI

Izdaja časopisno-založniško podjetje SZDL. Naš tisk - Direktor: Rudi Janhuha - Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak - Tiska tiskarna "Slov. poročevalca" - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-222 do 23-526 - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva 511, telefon 23-522 do 23-526 - Oglasi: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 29-163, za zunanje 21-832 - Poštni predaj 23 - Tekoči račun Narodne banke 601-Te-163 - Mesečna naročnina 200 din

Poročevalca PRVA IZDAJA

OTVORITEV RAZSTAVE UNESCO V LJUBLJANI

Dolžnost nas vseh je z vsemi silami podpirati napore OZN

Dr. Jože Potrč je v otvoritvenem govoru poudaril, da letos lahko z večjim optimizmom govorimo o perspektivah svetovnega miru - Človeštvo stoji pred največjo alternativo v svoji zgodovini: mir in možnost neslutnega razvoja ali pa vseuničujoča vojna

Ljubljana, 23. okt. V klubu poslancev MLO so se danes dopoldne zbrali naši vidnejši javni in kulturni delavci, med katerimi smo opazili predsednika sveta za kulturo in prosveto prof. Adolfa Vogelnika, profesorja Ljubljanske univerze prof. Gorazda Kušera, rektorja akademije za igralstvo umetnost prof. Franceta Koblarja, tajnika akademije znanosti in umetnosti prof. Kosa, predsednika društva slovenskih književnikov Francosa Bevila, člana predsedstva republiškega sveta sindikatov Toneta Šturma in druge. V teh prostorih je društvo za Združene narode LRS priredilo la-poročevalca UNESCO, ki jo je danes opoldne na predvečer dneva Združenih narodov slovesno odprl predsednik slovenskega društva za ZN dr. Jože Potrč.

V svojem govoru je poudaril, da je namen praznika ZN seznanjati vse narode sveta s cilji, pridobitvami OZN in mobilizirati podporo množic njegovim naporom za velike ideale, za mir, za bratsko sodelovanje in socialni napredek. Ko je omenil, da letos lahko z več optimizmom kot doslej govorimo o perspektivah svetovnega miru, je dejal, da človeštvo stoji pred največjo alternativo v svoji zgodovini: mir in možnost neslutnega razvoja ali pa vseuničujoča vojna. Zato je za našo dobo tudi najbolj znanilen protislovesni položaj: z ene strani splošna želja ogromne večine človeštva, da se ohrani mir, na drugi strani pa tekma v oboroževanju in takomeren hladna vojna dveh blokov, ki razpolagata skoro z vsemi proizvodnimi silami človeštva. Ker stoji pred človeštvom naloga tako epohalnega pomena, zato je jasno, da so potrebni tudi največji napor in največja jasnost cilja in sredstev. In res nikdar v zgodovini ni bilo takih naporov, pa tudi ne take jasnosti, da so vsi ti napor: in naloge zgodovinska naloga. Gre za nadaljnji razvoj človeštva, za novo višjo stopnjo v razvoju. Takšen prehod pa je vedno pomenil premagovanje nekega nasprotja, rešitev neke krize. Novo pa je v tem razvoju med drugim to, da morajo danes pri reševanju teh nalog ne samo aktivno, ampak tudi zavestno sodelovati najširši sloji vseh narodov.

Dr. Potrč je nato govoril o vlogi delavskega razreda pri ustvarjanju ciljev OZN. Dejaj, da če danes še vedno odmevata po svetu sovražstvo in nezaujanje med narodi, če je še močan nacionalizem, potem ne smemo izgubljati izpred oči dejstva, da buržoazija ne bo premagala svoje ideologije, ki je zgodovinski produkt, ki je bila nekoč napredna v dobi formiranja narodov. Nacionalizem mora prepuštili mesto internacionalizmu, ideologiji proletariata. Ne smemo podcenjevati spoznanja znanstvenega socializma, da je internacionalizem, bratstvo med narodi, mirno sožitje in ustvarjalno sodelovanje med narodi, dalje uresničenje načela resnične strpnosti in spoštovanja človeka in drugih pojmovanj uresničljivo le pod sto let staro parolo: Proletarci vseh dežel združite se! Zato mora dati ravno delavski razred največjo podporo OZN, niemu pripada, od nje upravičeno pričakujemo ustvarjalno iniciativno. Vprašanje je, ali je osnovno vprašanje nadaljnje razvoja OZN.

Ko je nato podal pregled, kako je bilo doslej s to iniciativno, je dejal, da je dejaj, da Jugoslavija ni samo država, ki pred vsem svetom dviga zastavo Združenih narodov, ki se bori za enakopravnost vseh narodov, za sodelovanje, za pomoč nerazviti predelom, za demokratično vseh odnosov, ampak je tudi delavsko gibanje, ki daje s svojimi zgodovinskimi naporii zdel proletarskega sodelovanja in zares demokratičnega socializma. S svojo borbo proti imperializmu in agresiji, proti politiki blokov, z dokazovanjem možnosti koeksistence

raznih sistemov v praksi, z naporii za sodelovanje delavskih gibanj in posebno z uvedbo delavskega upravljanja, prispeva jugoslovansko delavsko gibanje k rojstvu tiste iniciativnosti, ki jo mora pro; ali slej pokazati obnovljeno delavsko gibanje vsega sveta. »Iz demokratične miselnosti, še prav posebno pa iz logike socialistične demokracije, sledi, da je dolžnost nas vseh, da ne proučujemo samo ciljev OZN, ampak z vsemi silami podpiramo vse njene napore, kajti nadaljnji razvoj in bodočnost OZN, to je bodočnost nas vseh, je zmagala miru in napredka,« je zaključil dr. Potrč.

Prof. dr. Jože Goričar je nato razkaval razstavo in poudaril njen pomen. Razstava vsebuje pet delov, med katerimi je prvi posvečen nastanku deklaracije o pravicah človeka in spoštovanju človekovega do-

stanstva, v drugem je prikazanih nekaj najpomembnejših pravic in dolžnosti, ki so s temi pravicami povezane. V tretjem delu je prikazano, kako so danes zaradi tehničnega razvoja že padle prirodne pregrade, ki so pred desetletji še ločile človeštvo in kako naj bi se človeštvo borilo, da bi prodrlo še ostale vire, ki so vzrok vojn. V četrtem delu je prikazano, kako je dolžnost vseh borba za izobraževanje vseh ljudi na svetu, ne samo za odpravo nepismenosti, ampak tudi za to, da postane vsakdo sposoben okoriščati se z duhovnimi dobrinami. V petem delu pa je z grafikoni prikazano naraščanje prebivalstva in problemi, ki se s tem v zvezi postavljajo pred vse človeštvo. Bo vojna je zelo zanimiva in bo njen ogled koristil vsakomur, predvsem pa našemu mlademurodu.

in dejaj, da Jugoslavija ni samo država, ki pred vsem svetom dviga zastavo Združenih narodov, ki se bori za enakopravnost vseh narodov, za sodelovanje, za pomoč nerazviti predelom, za demokratično vseh odnosov, ampak je tudi delavsko gibanje, ki daje s svojimi zgodovinskimi naporii zdel proletarskega sodelovanja in zares demokratičnega socializma. S svojo borbo proti imperializmu in agresiji, proti politiki blokov, z dokazovanjem možnosti koeksistence

raznih sistemov v praksi, z naporii za sodelovanje delavskih gibanj in posebno z uvedbo delavskega upravljanja, prispeva jugoslovansko delavsko gibanje k rojstvu tiste iniciativnosti, ki jo mora pro; ali slej pokazati obnovljeno delavsko gibanje vsega sveta. »Iz demokratične miselnosti, še prav posebno pa iz logike socialistične demokracije, sledi, da je dolžnost nas vseh, da ne proučujemo samo ciljev OZN, ampak z vsemi silami podpiramo vse njene napore, kajti nadaljnji razvoj in bodočnost OZN, to je bodočnost nas vseh, je zmagala miru in napredka,« je zaključil dr. Potrč.

Prof. dr. Jože Goričar je nato razkaval razstavo in poudaril njen pomen. Razstava vsebuje pet delov, med katerimi je prvi posvečen nastanku deklaracije o pravicah človeka in spoštovanju človekovega do-

stanstva, v drugem je prikazanih nekaj najpomembnejših pravic in dolžnosti, ki so s temi pravicami povezane. V tretjem delu je prikazano, kako so danes zaradi tehničnega razvoja že padle prirodne pregrade, ki so pred desetletji še ločile človeštvo in kako naj bi se človeštvo borilo, da bi prodrlo še ostale vire, ki so vzrok vojn. V četrtem delu je prikazano, kako je dolžnost vseh borba za izobraževanje vseh ljudi na svetu, ne samo za odpravo nepismenosti, ampak tudi za to, da postane vsakdo sposoben okoriščati se z duhovnimi dobrinami. V petem delu pa je z grafikoni prikazano naraščanje prebivalstva in problemi, ki se s tem v zvezi postavljajo pred vse človeštvo. Bo vojna je zelo zanimiva in bo njen ogled koristil vsakomur, predvsem pa našemu mlademurodu.

Prof. dr. Jože Goričar je nato razkaval razstavo in poudaril njen pomen. Razstava vsebuje pet delov, med katerimi je prvi posvečen nastanku deklaracije o pravicah človeka in spoštovanju človekovega do-

stanstva, v drugem je prikazanih nekaj najpomembnejših pravic in dolžnosti, ki so s temi pravicami povezane. V tretjem delu je prikazano, kako so danes zaradi tehničnega razvoja že padle prirodne pregrade, ki so pred desetletji še ločile človeštvo in kako naj bi se človeštvo borilo, da bi prodrlo še ostale vire, ki so vzrok vojn. V četrtem delu je prikazano, kako je dolžnost vseh borba za izobraževanje vseh ljudi na svetu, ne samo za odpravo nepismenosti, ampak tudi za to, da postane vsakdo sposoben okoriščati se z duhovnimi dobrinami. V petem delu pa je z grafikoni prikazano naraščanje prebivalstva in problemi, ki se s tem v zvezi postavljajo pred vse človeštvo. Bo vojna je zelo zanimiva in bo njen ogled koristil vsakomur, predvsem pa našemu mlademurodu.

Prof. dr. Jože Goričar je nato razkaval razstavo in poudaril njen pomen. Razstava vsebuje pet delov, med katerimi je prvi posvečen nastanku deklaracije o pravicah človeka in spoštovanju človekovega do-

stanstva, v drugem je prikazanih nekaj najpomembnejših pravic in dolžnosti, ki so s temi pravicami povezane. V tretjem delu je prikazano, kako so danes zaradi tehničnega razvoja že padle prirodne pregrade, ki so pred desetletji še ločile človeštvo in kako naj bi se človeštvo borilo, da bi prodrlo še ostale vire, ki so vzrok vojn. V četrtem delu je prikazano, kako je dolžnost vseh borba za izobraževanje vseh ljudi na svetu, ne samo za odpravo nepismenosti, ampak tudi za to, da postane vsakdo sposoben okoriščati se z duhovnimi dobrinami. V petem delu pa je z grafikoni prikazano naraščanje prebivalstva in problemi, ki se s tem v zvezi postavljajo pred vse človeštvo. Bo vojna je zelo zanimiva in bo njen ogled koristil vsakomur, predvsem pa našemu mlademurodu.

Prof. dr. Jože Goričar je nato razkaval razstavo in poudaril njen pomen. Razstava vsebuje pet delov, med katerimi je prvi posvečen nastanku deklaracije o pravicah človeka in spoštovanju človekovega do-

stanstva, v drugem je prikazanih nekaj najpomembnejših pravic in dolžnosti, ki so s temi pravicami povezane. V tretjem delu je prikazano, kako so danes zaradi tehničnega razvoja že padle prirodne pregrade, ki so pred desetletji še ločile človeštvo in kako naj bi se človeštvo borilo, da bi prodrlo še ostale vire, ki so vzrok vojn. V četrtem delu je prikazano, kako je dolžnost vseh borba za izobraževanje vseh ljudi na svetu, ne samo za odpravo nepismenosti, ampak tudi za to, da postane vsakdo sposoben okoriščati se z duhovnimi dobrinami. V petem delu pa je z grafikoni prikazano naraščanje prebivalstva in problemi, ki se s tem v zvezi postavljajo pred vse človeštvo. Bo vojna je zelo zanimiva in bo njen ogled koristil vsakomur, predvsem pa našemu mlademurodu.

Osnovni cilj OZN - preprečevanje agresivnosti in vojne

Na slavnostni akademiji ob dnevu OZN v Beogradu je govoril član zveznega izvršnega sveta Sava Kosanović

Beograd, 23. okt. Član zveznega izvršnega sveta Sava Kosanović je v uvodnem delu svojega referata opozoril na pomen Združenih narodov za dobrobit človeštva, njegovo važnost in napredek ter poudaril, da je ustanovitev te organizacije predstavljala zmago novih pogledov na svet, uvajanje novih odnosov med narodi, velik korak k zmanjšanju vzrokov vojnih spopadov in realno upanje za trajen mir.

Organizacija Združenih narodov se je rodila v popolnoma spremenjenih mednarodnih okoliščinah. V borbi proti agresiji so se narodi zblizali med seboj. Težnja nesvobodnih narodov po neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Po vsem civiliziranem svetu proslavljajo te dni deveto obletnico ustanovitve Organizacije Združenih narodov; vodilni državniki, ugledni politiki in znanstveniki so ob tej priložnosti dali svoje izjave največ krivice življenju in napredku. Po besedah Sava Kosanovića so OZN s samo svojo koncepcijo, svojim obstojem, strukturo, številom in različnostjo članov negacije ideje o razdelitvi na interesne sfere, ki se ponekod še pojavlja. Vsakdo tudi, da je dolžnost OZN storiti vse, kar morejo za čim prejšnjo likvidacijo tega načela. Kolikor bolj bo Organizacija Združenih narodov univerzalnejša, toliko manj bo teh poizkusov.

Ko je na koncu analiziral napore OZN, da pri proučevanju najpomembnejših problemov za človeštvo zagotove svetu lepšo in svetlejšo perspektivo, je Sava Kosanović dejal: »Ne glede na neizbežne težave in napake, predsojke in nacionalne egoizme, se po devetih letih dela OZN vseeno jasno vidi, da ta organizacija lahko direktno ali indirektno prepreči ali omeji razvoj sporov, da lahko dovede do premirja, do sporazumov ali vsaj modusa vivendi in da se upre agresiji. OZN lahko pomaga narodom, da dosežejo neodvisnost ter z organizacijo pomoči nerazvitim postaja vedno bolj neobhodna. Z razvijanjem kulturnih zvez, približuje narode med seboj, vodi k boljšemu spoznavanju in razumevanju itd. Vse to doprinasča k osnovnemu cilju OZN - preprečevanju agresije in vojne.«

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

Ko je nato govoril o delovanju OZN, je Sava Kosanović navedel primer Varnostnega sveta ter pripomnil, da so bile naivne zahteve naj bi Združeni narodi od začetka uvedli enostavno načelo preglasovanja pri svojih sklepih, kajti v težkih dneh mednarodnih zapletov je vendarle načelo veta, čeprav je še tako ogrožalo učinkovitost dela OZN, čeprav je bilo še tako slabo uporabljano,

neodvisnosti je prihajala vedno bolj do izraza, svobodni narodi so postajali vedno odločnejši v svojih stališčih. V Združenih narodih, po Ustavni listi OZN, v delu in odnosih, je bil demokratičen duh v nasprotju z bivšo Ligo narodov.

je odražala »hladna vojna« med Vzhodom in Zahodom, kar seveda ni bilo v korist delu in smotrem te važne mednarodne ustanove.

Toda sile, ki so od vsega začetka gledale v Združenih narodih napredno ustanovo in so zato hotele obvarovati njen ugled ter so zato odbijale vse napade nanjo, so naposled izvojevale zmago. Danes Združeni narodi močno pridobivajo na svojem pomenu: ne malo po njihovi zaslugi je splahnela nesmiselna »hladna vojna« in velike in male države čutiljo potrebo po zboljšanju medsebojnih odnosov. Sedanjí generalni sekretar Dag Hammarskjöld je v svoji poslanici za letošnji svetovni praznik sam priznal, da so bile napake in da tudi Ustavna listina ni popolna, vendar obstajajo možnosti, da se te napake popravijo in Ustavna listina izboljša. Potrebno je samo prepričanje, da so Združeni narodi koristni in da pomenuje v našem zgodovinskem razdobju močno silo, ki jo morajo podpreti vsi mirojljubni ljudje.

Zdi se nam, da smo na pragu razvoja, ko bodo prav združeni narodi morali odigrati izredno pomembno vlogo: pred vsem človeštvom je problem razorožitve, Združene narode pa čaka težavna naloga, da vsiadi težnje »nerazvitih držav« z interesi velenosti, da bi s tem za ves svet nastopilo območje večje blaginje in s tem tranejšega miru.

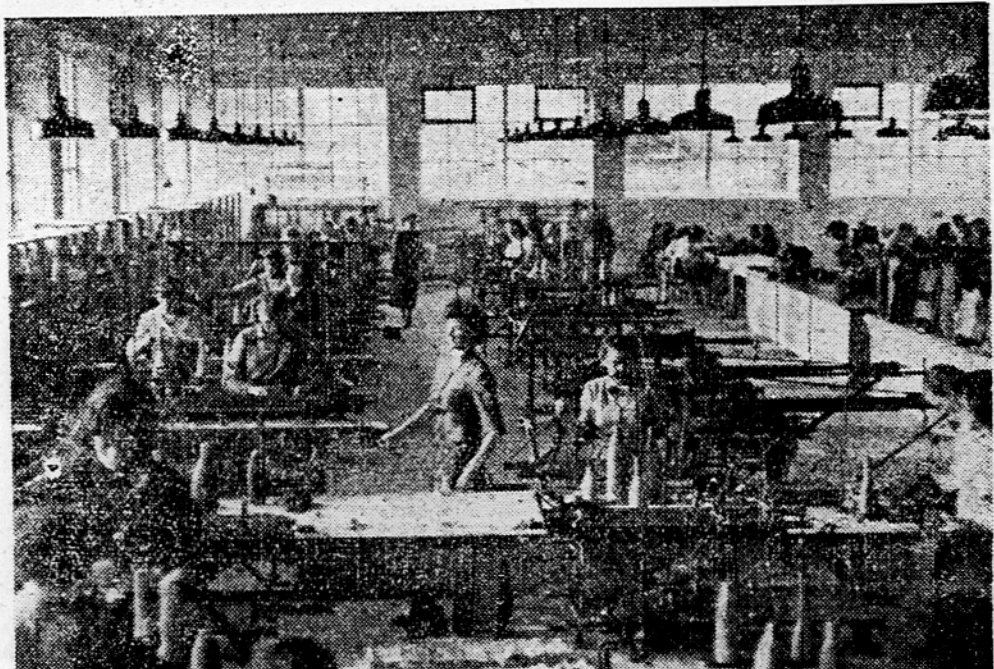
Jugoslavija je posvetila velik del svojih sil za uspešno delo Združenih narodov. Veselili smo malo, saj jim lahko presticemo na prve ene roke, toda narodov in držav je na svetu veliko, težnje malih in srednjih držav so približno enake: vsem gre za to, da zavarujejo svojo suverenost, da ohranijo svojo enakopravnost, ga preprečijo agresijo kakršne koli vrste ter da s svojimi in skupnimi napori izboljšajo gospodarske in s tem tudi socialne razmere. Nasa država je večkrat nastopila kot glasnik teh težnj. Njen glas je postal izredno pomemben predvsem tedaj, ko je bilo treba zavzeti načelno in politično stališče do vprašanj, ki vznemirjajo in zanimajo ves svet.

Organizacija Združenih narodov je bolj ali manj srečno preživela dosedanjih devet let. Pred njo so še mnoga leta in njeno delo se bo moralo odraziti v življenju vseh narodov. Gre samo za to, da prevladajo pozitivne in napredne sile, tiste sile, ki hočejo mir in ki so proti kakršnemu koli zatiranju ali diskriminaciji. Vse kaže, da so te sile danes na pohodu in zato je mogoče tudi od Združenih narodov pričakovati plodno in uspešno delovanje.

S to mislijo pozdravljamo tudi mi današnji veliki praznik vsega sveta. Vse želimo se konkretni uspehi razkazanih zamisli čim prej odrazilo tudi v vsakdanjem življenju nešteti preprostih ljudi po svetu.

Proslava dneva Združenih narodov v Mariboru

Maribor, 23. okt. Sinoči je bila v dvorani Ljudske univerze v Mariboru proslava dneva združenih narodov, na kateri je o delu organizacije Združenih narodov govoril tovariš Stane Krašovec, član odbora društva LRS za Združene narode. Pred dnevi je bil v mestni čitalnici odprt tudi stalni oddelček razpisne organizacije ZN, v izložbah študijske knjižnice pa zanimiva razstava o delu OZN.

Tovarna pletenin v Sečani v no vih postotih

O ustanavljanju komunalnih bank in združnih hranilnic

Razgovor z generalnim direktorjem NB Centrale za Slovenijo tovarišem Lavoslavom Dolinškom

Ker se je v zadnjem času v Sloveniji začela živahna akcija za ustanavljanje komunalnih bank in združnih hranilnic, se je naše uredništvo obrnilo na generalnega direktorja NB za Slovenijo tov. Lavoslava Dolinška, da bi dal o tem za javnost podrobnejša pojasnila. Tovariš Dolinšek se je radevolje odzval in našemu uredniku odgovoril na naslednja vprašanja:

V koliko smo se v Sloveniji že poslužili določil uredbe o bankah in hranilnicah o ustanavljanju novih denarnih zavodov? Kakšne nove denarne zavode ustanavljamo in kje?

V Sloveniji je bilo do sedaj osnovanih 7 mestnih hranilnic in sicer v Celju, Krškem, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novem mestu, Ptujju ter ena združna hranilnica v Kranju. Ker se vedno bolj kaže potreba in težnja, ki prihaja od samih interesentov, se namerava v bližnji bodočnosti ustanoviti zaenkrat še nekaj združnih hranilnic. Uspehi in rezultati, ki jih dosega Kranjska združna hranilnica, so namreč zelo povoljni. Ta hranilnica je prva in je kakor omenjeno, praksa pokazala, da se bodo hranilnice lahko obnevale zelo dobro. Kar se tiče ustanavljanja komunalnih bank, pa je položaj nekoliko manj preciziran. Ustanavljanje novih komunalnih bank svedpača s vprašanjem bodočih komun ter bo zaradi tega tudi potrebno temeljito premisli, kje in kakšne so potrebe in pogoji za njihovo ustanavljanje.

Povsem razumljivo je, da je treba razpravo o našem bančnem sistemu nujno povezati z razpravo o komunah. Da na bi napravili kake nepremišljenosti v zvezi z ustanavljanjem komunalnih bank, je bil že 18. X. letos v prostorih Narodne banke sestanki z zastopniki prizadetih okrajnih in občinskih ljudskih odborov, že ustanovljenih komunalnih bank in mestnih hranilnic, kjer so obravnavali probleme prenosa poslov na komunalne banke.

Kakšen je značaj teh zavodov in kakšne so možnosti za njihov razvoj v okviru obstoječih predpisov?

Vsi ti denarni zavodi bi imeli lokalni značaj. Poslovali bi lahko ali na področju ene same komun, ali pa na področju skupnosti komun, kar pač zavisi od ustanovitelja komun, oziroma skupnosti komun. Po dosedanjih predpisih je njihov delokrog trenutno še omejen v pogledu možnosti opravljanja vseh bančnih poslov. Tako je namreč lahko prenesel predvsem posle kratkoročnega kreditiranja in sicer za obrt, trgovino na malo, gostinstvo-kulturno-socialno dejavnost (brez založb in firma), komunalna podjetja, družbene organizacije z njihovimi podjetji, privatni sektor in potrošniška posojila; dalje posle dolgoročnega kreditiranja; investicijski krediti iz lokalnih sredstev; proračune okrajnih in mestnih ljudskih odborov ter vse proste sklade in ceste sklade podjetij, kakor tudi vse davčne in taksne vrednotine.

Razumljivo je, da bodo morale komunalne banke in mestne hranilnice voditi za vsa ta podjetja tudi družbeno evidenco, statistiko in druge naloge. Vsi ti novi zavodi morajo v prvi vrsti skrbeti za solidnost in pravilnost prevzete poslovanja po obstoječih določbah ker je to osnova za nadaljnji razvoj.

Ali bi nam lahko povedali nekaj o izkušnjah v zvezi z delovanjem komunalnih bank?

Komunalne banke in hranilnice so v svojem delovanju dosegle pomembne uspehe predvsem pri zbiranju hranilnih vlog, kakor tudi v ostalih poslih. V začetku so svojo dejavnost lahko usmerile le na dajanje potrošniških posojil. Njihov nadaljnji razvoj pa je bil odvisen od njihove lastne iniciative in iznajdljivosti pri zbiranju sredstev, ker od drugih sredstev niso mogle dobiti. Ustanavljanje hranilnic in komunalnih bank izvira pri nas že iz tradicije, zaradi katere prodirajo z organizacijo štednje globoko v ljudske množice. To se vidi iz neprestanega dviganja hranilnih vlog. Z zbranimi sredstvi pa so lahko razširjale svojo kreditno dejavnost, saj je za posojila znatno povpraševanje, tako da zaradi omejitve izvorov sredstev ni bilo možno vedno zadovoljiti povpraševanja. Bile so sicer tudi ugotovljene nekatere nepravilnosti, vendar so merodajni forumi takoj storili ustrezne ukrepe, ki naj zagotovijo solidno in našim družbeno stvarnosti ustrezno bančno poslovanje.

Ali naj bi se potemtakem razširil njihov delokrog na nove pose?

Mnogi okrajni ljudski odbori so živo zainteresirani za nadaljnje ustanavljanje komunalnih bank in hranilnic, denarne organizacije pa težijo tudi same po razširitvi poslov, v kolikor bi bili za to podani pogoji. Te stvari in pa dosedanje izkušnje so dale povod za razna nadaljnja razmišljanja o umestnosti in potrebi ustanavljanja takih bančnih organizacij.

Rezultati mnogih razprav so pripeljali do zaključka, da so pri nas že zreli pogoji za ustanavljanje novih komunalnih bank in hranilnic in da so podane možnosti, da se razširi njihov delokrog s postopnim prenosom nekaterih poslov, ki jih sedaj izključno opravlja Narodna banka. Od strani centrale NB v Sloveniji je bil napravljen predlog, ki je bil v celoti sprejet in dan pristankom, da se lahko takoj prične s prenosom nekaterih poslov. S tem v zvezi je centrala v Sloveniji pripravila podrobna tehnična navodila za postopen prenos, da se tako izognemo morebitnim zastojem v bančnem poslovanju, ki bi lahko povzročili težko škodo našemu gospodarstvu.

Zaradi tega naj bi se najprej prenesli iz Narodne banke le posli za eno panogo gospodarstva, ki so lokalnega značaja, pozneje pa bi lahko prenesli še nadaljnje posle, kar bi pa seveda zavисло od rezultatov praktičnega dela in razvoja ter določanja kompetence bodočih komun. V principu bi komunalne banke in hranilnice kreditirale komitente iz lastnih sredstev. V primeru, ko lastna sredstva ne bi zadostovala za potrebe vseh komitentov, pa bi mogla kreditna organizacija najeti pri Narodni banki posojilo ter bi bila tako komunalna banka

oz. hranilnica kot tudi njun komitent oproščena licitacij za kredite.

S tem je podana osnova in materialna baza za nadaljnji razvoj teh denarnih podjetij. Narodna banka pa bi se znatno sprostila ter bi se lahko v mnogo večji meri posvetila svojim nalogam pri večjih gospodarskih organizacijah.

In združne hranilnice?

Isto velja za združne hranilnice. Združne hranilnice bodo lahko dajale posojila združnim organizacijam ter privlačile kmetov, tako za reprodukcijski material, potrešno blago, kakor tudi za nujno investiranje (graenja gnojilnih jani, popravilo gospodarskih poslopj, nabava živine, opreme itd.). S to svojo funkcijo bi seveda združne hranilnice tudi močno vplivale na zbiranje prosto razpoložljivih sredstev na podeželju. Tudi poslovanje združne hranilnice v Kranju je pokazalo prednost te kreditne organizacije v tem, da se je približala terevni v oni obliki, kakršne je bilo naše podeželje navajeno. Pokazalo se je, da angažirajo kreditirane zadruge manj posojil; hranilnico namreč upravljajo združniki sami ter mnogo bolje presojajo potrebo in potrebo, kakor pa je bilo to možno Narodni banki, ki je preobremenjena z najrazličnejšimi posli.

Ali pomeni ustanavljanje omenjenih denarnih zavodov decentralizacijo našega bančnega sistema?

Po dosedanjih doloilih uredbe o bankah in hranilnicah, kakor že omenjeno, je obseg poslov teh zavodov tako skrčen, da to nikakor ne predstavlja kake decentralizacije bančnega poslovanja. Naša zamisel je bila decentralizacija dejanskega poslovanja in komunalnim bankam prepustiti proste roke pri odobranju kreditov njihovim komitentom, kar je tudi smisel te decentralizacije in demokratizacije. Zato ustanavljanje komunalnih bank in hranilnic dejansko pomeni decentralizacijo našega dosedanjega bančnega sistema.

Pripominjam pa, da z ustanavljanjem novih denar. zavodov ne bi smeli hiteti, ampak da se decentralizacija poslov in ustanavljanje izvisi, ko bodo podane vse možnosti in pogoji. Naglica in nesolidna pridrava bi nam lahko le več škodila kakor koristila.

Načrt osnovnega zakona o založbenih in novinskih podjetjih

Beograd, 23. okt. Zvezni izvršni svet je dostavil ljudski skupščini FLRJ načrt osnovnega zakona o založbenih in novinskih podjetjih. V obrazložitvi priloženi načrtu, poudarja skrbništvu za prosveto pri zveznem izvršnem svetu, da ohranjuje načrt načela svobode tiska in založbene delavnosti. Pojavi literarne plaže bi se mogli preprečiti samo z uvedbo posebnih oblik družbenega upravljanja v založbenih podjetjih, kakor tudi z določanjem vrste publikacij, ki jih morejo izdati gospodarske in družbene organizacije.

Po zakonskem načrtu bi poleg organa upravljanja, ki je v vseh gospodarskih podjetjih, imela založbena podjetja tudi založbeni svet kot poseben organ družbenega upravljanja z nalogo, da sestavlja program izdaj bodisi na predlog upravnega odbora podjetja ali po svoji iniciativi. Da bi se ohranila pravica delovnega kolektiva za samostojno upravljanje podjetja, določa načrt, naj se program izdaj smatra kot končen, ko sta se o njem sporazumela založbeni in delavski svet. Člane založbenega sveta bi imenoval ustanovitelj založbenega podjetja iz vrst kulturnih, znanstvenih prosvetnih in drugih javnih delavcev.

Po načrtu zakona naj bi se vsi dobiček založniških podjetij, ki pripada družbeni skupnosti, uporabil za podpiranje založniške delavnosti ter pospeševanje prosvete in kulture. V ta namen bi se ustanovili dve vrsti fondov. Ljudske republike bi ustanovile svoje fonde za podpiranje založbene delavnosti in založbenih podjetij, ki izdajajo znanstvena, umetniška, strokovna in druga

dela posebne vrednosti. Za te fonde bi se porabil oni del dobička založbenih podjetij, ki pripada splošnim predpisnim federaciji. Iz dobička založbenih podjetij, ki pripada komun, bi se ustanovil fond za pospeševanje prosvete in kulture, o čigar namenu in upravljanju bi odločali ljudski odbori.

Po načrtu zakona bi se mogle ustanoviti tudi založbene ustanove, ki bi se bavile pretežno z izdajanjem publikacij za potrebe državnih organov in ustanov. Zaradi posebne značaja delavnosti časopisnih podjetij bi se poleg sedanjih organov delavskega upravljanja uvedel kakor pri založbenih podjetjih organ družbenega upravljanja — uredniški odbor, ki bi sklepal o vseh vseh zadevah urejanja listov. Poleg tega morajo časopisna podjetja, ki se bavijo do časa do izdajanja izdajati knjig, ustanoviti založbeni svet.

Dobički podjetij v Nišu

Niš, 23. oktobra (Tanjug). V letošnjih prvih osmih mesecih so dosegle niške gospodarske organizacije 1 milijardo 100 milijonov nadplanskega dobička, medtem ko znašajo proračunski presežki 279 milijonov dinarjev. Glede na to sta oba zbora ljudskega odbora Niša sprejela ter dopolnila družbeni plan in proračun za letošnje leto. Na osnovi instrumentov zveznega in republiškega plana pripada zvezi 550 milijonov dinarjev, republiki 165 milijonov dinarjev, mestnemu ljudskemu odboru pa 385 milijonov dinarjev.

Zbor je sklenil dati 232 milijonov din v sklad za lokalne investicije, 50 milijonov pa v rezervni sklad. Gospodarskim organizacijam so bili vrnjeni 103 milijoni dinarjev za samostojno razpolaganje. Od proračunskih presežkov je dobila republika 165 milijonov dinarjev, sklad za negospodarske investicije pa 114 milijonov dinarjev.

V razpravi o porabi sredstev, ki so pripadla mestu, so ljudski odborniki poudarili potrebo, da se del teh sredstev za investicije v prosveto in ljudskem zdravstvu.

Zaradi popravila rotacije v naši tiskarni in zmanjšane obsega lista izide »Najdihojca« v sredo, 27. t. m.

Delavnost naših uvoznikov in zastopnikov tujih tvrdk ni skladna

Beograd, 23. oktobra (Tanjug). V zvezni zunanjetrgovinski zbornici smatrajo, da sodelovanje jugoslovanskih uvoznikov s podjetji, ki zastopajo tuje tvrdke, doslej še ni prišlo prav do izraza.

Domača podjetja za zastopstvo tujih tvrdk, ki jih je nad 60, so uspeša s svojim posredovanjem prihraniti našemu gospodarstvu znatne devizne vsote, ki smo jih prej trošili kot provizijo za tuje posrednike. S svojim delom so pripomogli k pravilnejši obdelavi tržišča in komercialnejši orientaciji naših kupcev. Toda še vedno obstajajo številni nerešeni problemi v zvezi s posredovanjem med zastopniškimi podjetji. Na zadnji konferenci naših uvoznikov in domačih predstavnikov tujih podjetij v zunanjetrgovinski zbornici so iznesli eni kot drugi vrsto predlogov za boljše sodelovanje.

Predstavniki naših zastopniških podjetij trdijo, da bi se morali vsi uvozniki obrniti na domače zastopnike, med drugim zaradi tega, ker so cene blaga in izdelkov dostikrat večje (za 10 do 12 odstotkov), če posredujejo tujim zastopnikom. To je razlog, da prihajajo posredniki iz tujine naravnost v tovarne proizvajalcev ter zbirajo podatke o njihovih nadaljnjih nakupih v tujini ter o specifikacijah in se že s tem ne glede ali je kupčija sklenjena, sklicujejo na pravico do provizije. Domači zastopniki tujih tvrdk poudarjajo, da morajo jugoslovanski uvozniki zavzeti odločno stališče nasproti zastopnikom iz tujine, da bi tako pripomogli prihraniti devizna sredstva, kakor je običaj v mednarodni trgovini nasploh.

V krogih jugoslovanskih uvoznikov vlada nasproti temu prepračenju, da domača podjetja, ki zastopajo tuje tvrdke, doslej niso pokazala potrebne spretosti, niso zadosti zainteresirala tuje izvoznike za naše tržišče, razen tega čestokrat zastopajo majhna, nepomembna tuja podjetja. Uvozniki smatrajo nadalje, da manjka našim zastopniškim podjetjem precejšnje število strokovnjakov in tehničnih sredstev (kar skupno vpliva na pičo operativnost teh podjetij).

Glede provizij, ki jih zahtevajo domači posredniki za svoje delo, trdijo, da so le-te čisto

previsoke, razen tega pa domače tovarne plačajo koeficient tujim na provizijo, ker je vračunana v ceno izdelka. Pogosto se dogaja, da zaradi nespretnega poslovanja domačih zastopnikov rastejo cene, včasih pa se celo dogodi, da domača zastopniška podjetja zahtevajo od tujeja izvoznika, naj vrata v prodajno ceno svojega blaga, oziroma izmed cene svojega zastopniško provizijo.

Ureditve odnosov med domačimi zastopniki tujih tvrdk in uvozniki terja hitro rešitev. Neorganiziranost na tem področju se namreč odraža v našem deviznem poslovanju. Zaenkrat je tu predlog, da bi posebna komisija strokovnjakov, v kateri bi bili zastopani obe strani, našla učinkovito rešitev za ureditev vseh težkoč, ki se pojavljajo na tem področju našega zunanjetrgovinskega poslovanja.

Mariborčani proti visokim cenam

Maribor, 23. okt. Na predlog okrajnega odbora Socialistične zveze sta ljudska odbora Maribor in Maribor - okolica imenovala posebno komisijo, z nalogo, da koordinirano ukrepa proti neupravičenemu dviganju cen, predvsem kmetijskih pridelkov. Komisija bo trajnega značaja in bo ob podpori organizacij Socialistične zveze in organov oblasti lahko občutno zaščitila interese potrošnikov.

Danes so se člani komisije sestali na svoji drugi seji. Iz razgovorov o stanju na terenu lahko povzamemo, da je ostra borba proti dviganju cen nad vse nujna. Primeri nekaterih podjetij zaslužio ves prezir in prav je, da zve o njih naša javnost.

Podjetje »Vino-Sadje«, odnosen direktor, ki je obenem predsednik trgovinske zbornice, je na zadnjem sestanku podjetij tožil, da ne more izpolniti plana izvoza, ker plačuje jabolka po zmernih cenah. Tako jih lahko dobi le do dva vagona na dan. Vendar je pred dnevi to podjetje zaključilo pogodbo s podjetjem »Fructus« iz Kopra za prodajo 100.000 kg jabolk po 42 dinarjev. Nakupovalec »Fructus« se je članom tržne inšpekcije zagovarjal, da je direktor podjetja »Vino-Sadje« predsednik trgovinske zbornice in njegovi uslužbenci vsakačor poznajo predpise. Trgovinska

inšpekcija je pri podjetju »Vino-Sadje« odkrila več ne registriranih zbiralnic, ugotovila je, tudi da nekateri nakupovalci kmetom niso izstavili računov in še več drugih nepravilnosti, ki dajejo uslužbenecem možnost malverzacije.

Nujno je, da dobi komisija za cene točen pregled o številu odkupnega aparata. Povprečno je v mariborski okolici 114 zbiralnic, nič koliko vmesnih prečupovalcev, nato legalnih in illegalnih nakupovalcev, podnakupovalcev in pomočnikov. Dosedaj je komisija odkrila tudi 13 neregistriranih zbiralnic.

Se primer neuspele intervencije zadruge na trgu. Iz Volčine so pripeljali na trg v Zagreb večjo količino jabolk po 25 dinarjev, toda niso dobili dovoljenja za prodajo, ampak so morali oddati jabolka grostičnemu podjetju. To podjetje je sadje samo pretvorilo in ga prodajalo po malo prodajni mreži po 42 dinarjev za kilogram. Jabolko je tudi izgovarjanje grostistov, da so sindikati tisti, ki delajo zmedo na terenu in dvigajo cene. Res pa je, da grostisti pri letošnjem odkupu niso pokazali trgovske morale in so v visoki meri sami krivi čez sindikati iščejo sadje na terenu. -jp

Kaš sindikat član mednarodne federacije

Sindikati lesnih delavcev Jugoslavije je bil sprejet v članstvo mednarodne federacije gradbenih in lesnih delavcev. Ustrezni sklep je sprejelo predsedstvo federacije na svojem nedavnem sestanku.

Odprta je razstava slikarja Vena Pilona

Ljubljana, 23. okt. Nocoj ob 18. uri je bila v malih dvoranah Moderne galerije odprta retrospektivna razstava grafičnih listov in risb znanega slovenskega slikarja, ki živi v Parizu, Vena Pilona. Razstavo je odprl ravnatelj Narodne in Moderne galerije dr. Karel Dobida. V svojih uvodnih besedah je orisal značilnosti življenja in bogatega umetniškega dela razstavljevalca. K otvoritvi se je zbralo izredno številno kulturno občinstvo, med uglednimi posamezniki pa so bili tudi dr. Jože Potrč, dr. Ferdo Kozak, dr. Marjan Dermastia, predstavniki kulturnih ustanov ter organizacij in drugi.

Razstava obsega 150 del iz vseh razvojnih razdobjih Pilonove likovne delavnosti in nam nudi prvo priložnost, da strnično pregledamo vse karakteristične in zanimive in originalne umetniške osebnosti. Gotovo bo vzbudila temu primerno zanimanje našega likovnega občinstva.

Odlok o obvezni pogonski pripravljenosti elektrarn

ki se glasi:

1. Vse gospodarske organizacije ki imajo v svojem sestavu hidroelektrarne ali termoelektrarne, ne glede na to, ali so vezane na splošno električno omrežje ali ne, so dolžne takoj ukreniti vse potrebno, da se te elektrarne usposobijo najpozneje do 15. novembra 1954 za polno obratovanje.

2. Da bi mogle termoelektrarne polno obratovati v času, ko bo obratovanje hidroelektrarn zmanjšano zaradi nizkega stanja voda in da bo možno izkoriščanje vseh industrijskih central v času pomanjkanja električne energije v korist celotnega električnega omrežja, si morajo vse termoelektrarne pravočasno preskrbeti zadošče količine goriva.

3. Državni sekretar za gospodarstvo LRS določi, do kdaj in v kolikšni rezervno zalogo goriva si morajo preskrbeti termoelektrarne.

4. Industrijske električne centrale so po nalogu državnega sekretarja za gospodarstvo LRS dolžne električno energijo oddajati v električno omrežje.

Državni sekretar za gospodarstvo je pooblaščen, da v primeru potrebe določi, katere industrijske električne centrale, ob katerem času in v kolikšni količine električne energije so dolžne oddajati v javno električno omrežje.

5. Izjeme od določb 1. točke tega odloka dovoljuje v utemeljenih primerih republiška elektroenergetska inšpekcija.

6. Okrajni ljudski odbori so dolžni nadzorovati izvajanje tega odloka. Tehnično nadzorstvo nad izvrševanjem tega odloka opravlja republiška elektroenergetska inšpekcija in republiška inšpekcija parnih kotlov.

7. Gospodarska organizacija, ki ne izpolni obveznosti po 1., 2. ali 3. točki tega odloka, se kaznuje z denarno kaznijo do 2.000.000 — dinarjev.

8. Za prekršek po prvem odstavku se kaznuje tudi direktor oziroma odgovorni uslužbenec gospodarske organizacije z denarno kaznijo do 10.000 dinarjev.

Malo pred Kranjem je zrasla moderna avtoservisna postaja opremljena z več bencinskimi črpalkami. Za njo ga vidite veliko no ve popravilnice motornih vozil.

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA

Poročilo o zrehanju srečk 59. kola dne 23. oktobra 1954 v Ljubljani

Srečke, ki se končujejo s spodaj omenjenimi številkami:	so zalede dobilek dinarjev:	Srečke, ki se končujejo s spodaj omenjenimi številki:	so zalede dobilek dinarjev:
410	2.000,—	415	4.000,—
1079	8.000,—	014281	10.000,—
7850	20.000,—	0542975	10.000,—
15840	100.000,—	0547535	100.000,—
0771030	500.000,—	1031965	200.000,—
1	100,—	96	500,—
6171	10.100,—	3586	8.000,—
0771031	10.100,—	09790	50.000,—
		1131955	10.000,—
92	1.000,—	0547536	10.000,—
8512	4.000,—	0542976	200.000,—
1572	4.000,—		
0420632	10.000,—	7	100,—
		1597	4.100,—
63	300,—	0612977	10.100,—
0463	4.000,—		
9843	5.000,—	7213	5.000,—
7623	10.000,—	8158	20.000,—
0442453	10.000,—		
0420633	300.000,—	79	300,—
		819	3.000,—
74	200,—	1059	5.000,—
5774	5.300,—	05419	1.000,—
8184	6.000,—	0771029	1.000,—
3874	6.300,—		
1131964	10.000,—		
0547534	10.000,—		
0420634	10.000,—		
0442454	1.000.000,—		

Skupno je bilo izrehanih 394.478 dobikov in 6 premij v skupni vrednosti 80.500.000 dinarjev.

V zneskih za izplačilo so vezani dobiki že upoštevani. — Dobitke izplačuje samo po uradni zvezi listi. Vse dobitke do 50.000 dinarjev izplačujejo zastopniki Jugoslovanske loterije, ki so v vseh večjih krajih Slovenije. Dobitke do 3.000 do 50.000 dinarjev pa tudi Narodna banka FLRJ. — Dobitke do 100.000 dinarjev in vse premije izplačuje izplačilna komisija v republiški direktoratu Jugoslovanske loterije v Celju in štev. 0515349, profana v Ljubljani. Srečna dobitnika naj se javita zaradi izplačila Jugoslovanski loteriji. Direktor za LRS v Ljubljani B. Beethovnova 10.

OB ROBU dogodkov

USPEŠEN ZAKLJUČEK PARIŠKIH KONFERENC

Podpis pariških sporazumov

Zunanji ministri so danes popoldne podpisali sporazum o posarskem vprašanju, statut o ukinitvi okupacijskega režima v Zahodni Nemčiji, o sprejemu Zahodne Nemčije in Italije v bruseljski pakt in o sprejemu Zahodne Nemčije v Atlantski pakt — Sporazume morajo še ratificirati parlamenti prizadetih držav

Pariz, 23. okt. (AFP) Ob 15.20 se je začela v francoskem ministru za zunanje zadeve slovesnost v zvezi s podpisom sporazumov in protokolov, o katerih so se sporazumeli med francosko-nemškimi razgovori s sestanki starih ministrov, konferenco devet držav in na seji sveta Atlantskega pakta.

Najprej so podpisali francosko-nemški sporazum o Posarju, nato dokument, ki vsebuje sporazum med ZDA, Vel. Britanijo, Francijo in Zahodno Nemčijo o prenehanju okupacijskega statusa.

Ko so podpisali sporazum o vrnitvi suverenosti Zahodni Nemčiji, so ministri za zunanje zadeve sedmih držav novo ustanovljene zahodnoevropske zveze podpisali protokol o pristopu Zahodne Nemčije in Italije k razširjenemu bruseljskemu paktu.

Ministri so se nato napotili v glavni stan organizacije severnoatlantskega pakta, kjer so podpisali protokol o vključitvi Federalne republike Nemčije v Atlantski pakt. Ta protokol bo začel veljati, ko ga bodo ratificirali parlamenti 14 držav članice severnoatlantskega pakta in parlament Zahodne Nemčije.

O sporazumu o posarskem vprašanju uradno še ni rečeno nič določenega. Sodijo, da vsebuje dokumente, ki določajo evropeizacijo Posarja, vključitev tega področja v zahodnoevropsko zvezo, ki bo imenovala komisarja za vprašanje zunanje politike in narodne obrambe, ter izvedbo referendumov, ki bo 3 mesece potem, ko bo začel veljati odlok posarske vlade, ki bo omogočil svobodno delovanje vsem političnim strankam, vstevši tudi nemške. Namen referendumov je, da bi posarsko prebivalstvo odobrilo sklenjeni sporazum in režim, nakar bodo volitve za novi parlament.

Protokol o prenehanju okupacijskega režima v federalni republiki Nemčiji vsebuje naslednje dokumente: Spremembo in dopolnitev konvencije o odnošjih med tremi silami in federalno republiko Nemčijo, znane pod imenom bonnski sporazum; spremembe in dopolnitve konvencije o pravicah in dolžnostih tujih oroženih sil na ozemlju Federalne republike Nemčije; spremembe in dopolnitve finančne konvencije iz bonnskega sporazuma; spremembe in dopolnitve konvencije o ureditvi vprašanj, nastalih med vojno in okupacijo, ter končno sporazum o davčnem režimu v zvezi z vo-

jaškimi silami tujih držav, ki so na ozemlju Federalne republike. Delo zastopnikov 9 držav na pariški konferenci je bilo zaključeno s sporazumom o vključitvi Zahodne Nemčije in Italije v razširjeni bruseljski pakt. Sporazum obsega 4 protokole, ki jih bodo dodali besedilu bruseljskega pakta in ki so namenjeni in dopolnjujejo bruseljsko pogodbo, ugotovljajo soglasje o silah zahodnoevropske zveze, določajo nadzorstvo nad obojestransko in ustanavljajo upravo za nadzorstvo nad obojestransko. Dokumenti, priključeni temu sporazumu, vsebujejo tudi deklaracijo, s katero pozivajo Zahodno Nemčijo in Italijo, naj pristopita k bruseljskemu paktu, ter pisma, ki se nanašajo na jurisdikcijo mednarodnega sodišča.

Tem dokumentom je priključena tudi resolucija o poizvojni in standardizaciji obojestransko.

Svet Atlantskega pakta je sprejel Zahodno Nemčijo v organizacijo severnoatlantskega pakta. Dokumenti o tem sporazumu vsebujejo protokol o pristopu Federalne republike Nemčije k organizaciji, resolucijo o pristopu, deklaracijo zahodnonemške vlade, skupno deklaracijo vlad ZDA, Francije in Združenega kraljevstva, in končno resolucijo o izvajanju sklepov londonske konference.

Vse te dokumente so danes slovesno podpisali v francoskem ministru za zunanje zadeve, dokumente o pristopu Zahodne Nemčije k Atlantskemu paktu pa v vrhovnem štabu te organizacije. Sporazum o Posarju morata rati-

ficirati še vladi Francije in Zahodne Nemčije. Isto velja tudi za sporazum o pristopu Zahodne Nemčije k Atlantskemu paktu. Pariz, 23. okt. (AFP). Ministri za zunanje zadeve Francije, ZDA in Velike Britanije so dalj skupno izjavo o Berlinu, ki je bila objavljena danes.

»Glede Berlina, čigar varnost je bila predmet zavezniških poročev v londonskem sporočilu z dne 3. oktobra 1954, so ministri za zunanje zadeve Francije, Združenega kraljevstva in ZDA s globokim zadovoljstvom ugotovili tesno in prijateljsko sodelovanje med zavezniškimi in berlinskimi oblastmi. Tri sile so sklenile dati Berlinu najvišjo mogočo samoupravo, ki bo v skladu s posebnimi položaji Berlina.

Vlade treh držav so naročile svojim predstavnikom v Berlinu, naj se posvetijo se oblastni tega mesta glede popolnega izvajanja omenjenih načel, je rečeno v deklaraciji.

INDIJSKI VELEPOSILNIK O INDIJSKO-JUGOSLOVANSKIH ODNOSIH

Ni problemov, ki bi jih ne bilo mogoče rešiti na miroljuben način

G. Rajeeshwara Dayal je uredniku Jugopresa izjavil, da postajajo zveze med Jugoslavijo in Indijo od dneva do dneva tesnejše

Beograd, 23. okt. Novo imenovani indijski veleposlanik v Jugoslaviji G. Rajeeshwara Dayal je izjavil diplomatskemu sodelavcu Jugopresa, da postajajo zveze med Jugoslavijo in Indijo, ki temelje na političnem prijateljstvu in medsebojnem razumevanju, od dneva do dneva tesnejše. »Zdi se mi, je dodal, da potrjuje razvoj sodelovanja naših držav tudi dejstvo, da smo dobili indijsko predstavništvo v Beogradu.«

Veleposlanik Dayal je nato po-

Eden zelo važnih problemov, ki so jih morali rešiti med konferenco v Parizu, da bi prišli do končnega sporazuma o indonskih sklopih so bila francosko-nemška nesoglasja o Posarju. — Mendes-France in dr. Konrad Adenauer, ki sta že prvi dan konference začela razgovore o tem vprašanju sta v petek zvečer razpravljala dolgo v noč in tako dosegla sporazum, ki je bil podpisan v soboto popoldne ter s tem rešila pariško konferenco pred neuspehom. Poleg šefov obeh vlad sta tem razgovorom prisostvovala po dva svetnika z vsake strani. Naša slika je s prve konference med francoskim ministrskim predsednikom in nemškim kanclerjem. Od leve proti desni sede: prof. Hallstein, dr. Adenauer, Blankenhorn, De Moustier, Mendes-France in Francois Poncet.

udaril, da v Indiji radostno pričakuje napovedani obisk in da bo predsednik Tito pristno sprejel. »Velike zasluge predsednika Tita za neodvisnost Jugoslavije so dobro znane v Indiji. Spoštujemo ga in občudujemo. Predsednik Tito je za nas simbol Jugoslavije, njenega duha neodvisnosti, ki ga visoko cenimo.«

Indijski veleposlanik je zlasti poudaril prijeto okolščino, da je pred. Tito prvi vodja evropske države, ki bo prišel na obisk v neodvisno Indijo.

V nadaljevanju razgovora je g. Dayal omenil, da imata naši državi podoben gospodarski položaj. Indija in Jugoslavija sta v glavnem nezadostno razviti državi, ki se trudita dvigniti življenjsko raven svojega prebivalstva. Obe želite čimbolje izkoristiti svoja bogastva. Čeprav stopa vsaka izmed njihju po svoji poti, ima planiranje veliko vlogo v procesu ekonomskega razvoja Jugoslavije in Indije. Sodim, da bi nam urednice jugoslovanske izkušnje na tem področju koristile, kakor bi bile tudi nekatere naše izkušnje lahko koristne za Jugoslavijo.

Govorec o mednarodnem sodelovanju sploh, je Dayal izrazil mnenje, da zavzema Jugoslavija v Evropi položaj, ki je podoben položaju Indije v Aziji, če upoštevamo neodvisno politiko obeh držav. Ko je ugotovil, da napačnost na svetu popušta, je izrazil prepričanje, da se odpirajo široke možnosti za ureditev vprašanj, ki so doslej oteževali položaj na svetu.

»Sodimo, da ni problemov, ki bi jih ne bilo mogoče rešiti na miroljuben način,« je dejal indijski ameriških novinarjev.

veleposlanik. Zato smo srečni, ker je tržaško vprašanje rešeno. Jugoslovanski voditelji zaslužijo veliko priznanje za vlogo, ki so jo imeli pri tem.

Dayal je nato dejal, da imata Jugoslavija in Indija glede zunanje politike sorodne temeljne cilje, ker se obe borita za zmanjšanje napetosti na svetu in postavitve trdnih temeljev miru.

»Indija zavzema sloberno misel na ustanovitve nekake tretje sile, je pripomnil veleposlanik Dayal. Skupno z vsemi miroljubnimi državami želi vzpostaviti mir na podlagi medsebojnega razumevanja in sodelovanja, spoštovanja in strpnosti. Napočil je čas, ko je treba stremeti za pozitivnejšim sodelovanjem na svetu in konstruktivnejšim odnosom do urejanja neršenih vprašanj.« (Jugopres.)

Naser obišče Indijo, Pakistan, Indonezijo in Afganistan

Kairo, 23. okt. (AFP) Predsednik egiptovske vlade Gamal Abdel Naser bo v ponedeljek obiskal Indijo, Pakistan, Indonezijo in Afganistan. Egiptovska vlada je obvestila sekretariat stalne konference muslimanskih držav, da se bo predsednik Naser pri tej priložnosti udeležil konference v Džakarti.

Afganjski princ Mohamed Naim kam je sedaj v Kairu, kjer ima važne razgovore z egiptovskimi visokimi državniki o sodelovanju Afganistana z Egiptom in arabskimi državami.

Sovjetski odgovor na zahodne note

Moskva, 23. okt. (AFP) Sovjetski minister za zunanje zadeve Molotov je izročil danes veleposlanikom Francije, Velike Britanije in ZDA v Moskvi odgovor svoje vlade na note treh zahodnih držav z dne 10. septembra o nemškem vprašanju. Besedilo sovjetskega odgovora še ni bilo objavljeno.

Hobane spremembe v londonski stavki

London, 23. okt. (AFP) V nasprotju s pričakovanji, na današnjem sestanku pristaniških delavcev, ki stavkajo, niso ničesar sklenili glede vrnitve na delo. Pri glasovanju o resoluciji, ki predlaga ustavitve stavke, so bili glasovi približno enako razdeljeni, tako da je ostal položaj nespremenjen.

sebi, dočim so Britanci uspeli organizirati prav tako konferenco v Zenevi, proti kakršni so Amerikanci »zagrali« OZN. Kefauver je izjavil, da je bil Dulles »prisiljen zapustiti zenevske konference, da bi rešil svojo čast.«

Vprašanja zunanje gospodarske pomoči niso predmet velikega razpravljanja med obema glavnima strankama, ker se kandidati obeh strank zavedajo, da je povečanje zunanje pomoči nesimpatično davkoplačevalcu, ki je hkrati volivec. Toda značilno je dejstvo, da je Averell Harriman — kandidat demokratov za guvernerja države New York — napisal v najuglednejšem znanjepolitičnem časopisu »Foreign Affairs« članek o kritiki republikanske zunanje politike, v katerem predvsem naglašajo, da je bilo zmanjševanje zunanje gospodarske pomoči za ameriško zunanjo politiko katastrofalno.

Kljub temu, da vprašanja zunanje politike v sedanjih volilnih kampanji niso odločilna, so nasprotovanja, do katerih prihaja, vseeno pomembna. Iz kritike izhajajo obveznosti. In sedaj, demokratska kritika republikancev mora v bodočnosti pripeljati do pozitivne spremembe politike, kar je že iz sedanjega boja mogoče videti. Tine Koren

Poseben statut naj velja za vse Slovence v Italiji

Govori se, da se o posebnem statutu za italijanske Slovence že razpravlja

Trst, 22. okt. (Po tel.) V Vidmu kaže proučevanje neki načrt za delno avtonomijo Furlanije s posebnim statutom za Slovence. Ta načrt naj bi poslala italijanska vlada. Kakšna določila vsebuje in kakšne pravice naj bi imeli Slovenci, zaenkrat še ni znano. Slovenci v Italiji so že večkrat zahtevali uresničitev člena 118. Italijanske ustave, ki predvideva delno avtonomijo s posebnim statutom za Slovence. Toda čeprav so že dobili avtonomijo Francozi v Val d'Aosta in Nemci v Zgoranjem Podžurju, Siciliji ter Sardiniji, so avtonomija za te kraje vedno odlagali. Slovenci v Italiji pa sedaj upravičeno pričakujejo, da bo novi načrt upošteval osnovna načela italijanske ustave, hkrati pa, da bo statut za Slovence v Trstu razširjen na vse Slovence v Italiji. Če tega ne bi storili, bi prišli po nekaj dneh, ko bo Italija tudi formalno prevzela oblast v bivši coni A in bi stopil v veljavo poseben statut za Slovence v Trstu v zelo čuden položaj. Slovenci v Italiji bi bili razde-

leni na tri različne skupine z različnimi narodnostnimi pravicami. V prvi bi bili tržaški Slovenci, za katere bodo veljala določila posebnega statuta, s katerim je Italija sprejela jasne in točne obveznosti glede ravnanja s Slovenci. V drugi bi bili Slovenci na Goriškem, ki so zaščiteni v smislu člena 6 ustave, ki pa ga ne izvajajo dosledno. Goriški Slovenci sicer imajo svoje šole, ki pa niso uzakonjene. Nočejo njih priznati dvojezičnosti itd. V tretjo skupino pa bi spadali beneški Slovenci, ki nimajo niti osnovnih šol niti otroških vrtec in ki sploh ne uživajo pravic narodnostne manjšine. Izvršni odbor Socialistične fronte Slovencev v Italiji je že ob podpisu tržaškega sporazuma izrazil željo in pričakovanje, da bo Italijanska vlada pravice priznane Slovincem v Trstu s posebnim statutom, razširila tudi na Slovence v goriški in beneški Sloveniji.

»Sedaj, ko je tu že poseben statut za tržaške Slovence,« — piše današnja »Soča«, glasilo So-

etalistične fronte Slovencev v Italiji — je rimski vladi zelo poenostavljena izvedba določb člena 6 italijanske ustave s tem, da kratko malo prilagodi ta statut na vse Slovence v Italiji, torej tudi na Goriškem in v Videmski pokrajini. »Soča« nadalje poudarja, da bi bil to eden izmed dokazov dobre volje rimske vlade in njenih krajevnih predstavnikov za zblizanje in tesnejše sodelovanje z Jugoslavijo. S. Lenardič

AMERIKA V PREDVOLILNI BOBBI

Problemi zunanje politike v ozadju

(Nadaljevanje in konec) Demokrati temeljito izkoriščajo evolucijo republikanske zunanje politike in dejstvo, da so po dveh letih kritike Achesonove zunanje politike, republikanci dejansko prišli nazaj na isto linijo, tako da je senator Lehman celo predlagal, naj si Dulles vzame Deana Achesona za svojega glavnega strokovnega svetovalca, da bi mu popravil strohotne napake, ki jih je zagrešila sedanja administracija. V taktičnem oziru so leta 1952 republikanci poudarjali, da je bila Achesonova politika »zadrževanja« Sovjetov defatistična in za Ameriko porazna. Dulles je zato zahteval »dinamično« politiko, ki naj bi ne samo preprečevala nadaljnje prodiranje Sovjetov, temveč stremela tudi k »osvoboditvi« držav, ki so po drugi svetovni vojni prišle pod sovjetsko nadzorstvo. Toda v času republikanske administracije sta prišli pod sovjetsko nadzorstvo še Severna Koreja in Vietnam, kar pomeni, da je bila politika »osvoboditve« preračunana na moralno vprašanje, ki ni slonela na

stvarnem odnosu sil. Kar se tiče Evrope je bila osnovna razlika med Achesonom in Dullesom v tem, da je prvi postavil Evropo v središče pozornosti ameriške zunanje politike ter v Evropo smatral Francijo za ključ položaja, dočim je Dulles vprašanje Evrope pripisoval drugorazredni pomenu ter se v Evropi

»Ta mora pa res vedno kaj pokazati.«

orientiral predvsem na Nemčijo. Politika »preusmeritve v obup«, ki naj bi prestrašila Francoze in jih pripravila do sprejema EOS, je dejansko rodila ravno nasprotni učinek. In ko so po glasovanju v francoski skupščini republikanski krogi začeli izjavljati »kdo ve če bomo živeli dovolj dolgo, da bi pozabili to kar je napravila francoska skupščina« in ko je predsednik zunanje političnega senatskega odbora Willey izjavil v Nemčiji, da francoska skupščina ni glasovala tako kot misli francoski narod, so demokrati dokazovali nasprotno, da je namreč republikansko koketiranje z Nemci razjezilo Francoze ter da je Dulles napravil največjo napako s tem, da je obiskal Adenauerja in se zognil obisku v Parizu. Tudi kar se tiče azijske politike, republikanci poudarjajo, da je podpis azijskega obrambnega pakta največji uspeh republikanske politike »takojšnjega odgovora na napade«, demokrati pa poudarjajo, da je ta pakt Potemkinova vas, ker ne vključuje niti Indije in Indonezije in prav tako tudi ne Japonske, dočim se zleba-pismo območje, ki bi ga bilo treba braniti, ne razteza niti na Formozo.

Vendar pa glavni udarec demokratov ni usmerjen na razpravljanje o posameznih vpra-

šanjih, ampak na nespretnost in »nesposobnost« zunanje ministri in republikanske administracije na sploh. Demokrati je dejansko rodila ravno nasprotni učinek. In ko so po glasovanju v francoski skupščini republikanski krogi začeli izjavljati »kdo ve če bomo živeli dovolj dolgo, da bi pozabili to kar je napravila francoska skupščina« in ko je predsednik zunanje političnega senatskega odbora Willey izjavil v Nemčiji, da francoska skupščina ni glasovala tako kot misli francoski narod, so demokrati dokazovali nasprotno, da je namreč republikansko koketiranje z Nemci razjezilo Francoze ter da je Dulles napravil največjo napako s tem, da je obiskal Adenauerja in se zognil obisku v Parizu. Tudi kar se tiče azijske politike, republikanci poudarjajo, da je podpis azijskega obrambnega pakta največji uspeh republikanske politike »takojšnjega odgovora na napade«, demokrati pa poudarjajo, da je ta pakt Potemkinova vas, ker ne vključuje niti Indije in Indonezije in prav tako tudi ne Japonske, dočim se zleba-pismo območje, ki bi ga bilo treba braniti, ne razteza niti na Formozo.

Vendar pa glavni udarec demokratov ni usmerjen na razpravljanje o posameznih vpra-

Avstrijske zahteve do Trsta

Pim, 23. okt. (Tanjug) Italijansko ministrstvo za zunanje zadeve je poslalo avstrijski vladi predlog za konferenco strokovnjakov držav, ki priteje v pomoč pri izkoriščanju tržaškega pristanišča. Italija je poleg tega zahtevala od avstrijske vlade, naj pošlje Rimu svoje predloge in zahteve glede tega.

Buenos Aires, 23. okt. (Reuter) Argentinska policija je včeraj aretirala nad 200 študentov, ki so pripravljali stavko iz solidarnosti s tovariši, ki so jih obisti aretirale.

Nova avtomobilska cesta proti Jadranu

Namesto treh dni — tri ure

Pred 150 leti se je proslavil pri gradnji ceste od Karlovca do Reke general Vukasovič. To staro cesto pozna-

namreč padel v zgodovinski bitki pri Wagraru. Zdaj po 150 letih so po staro »Luissian« dogradili novo mo-

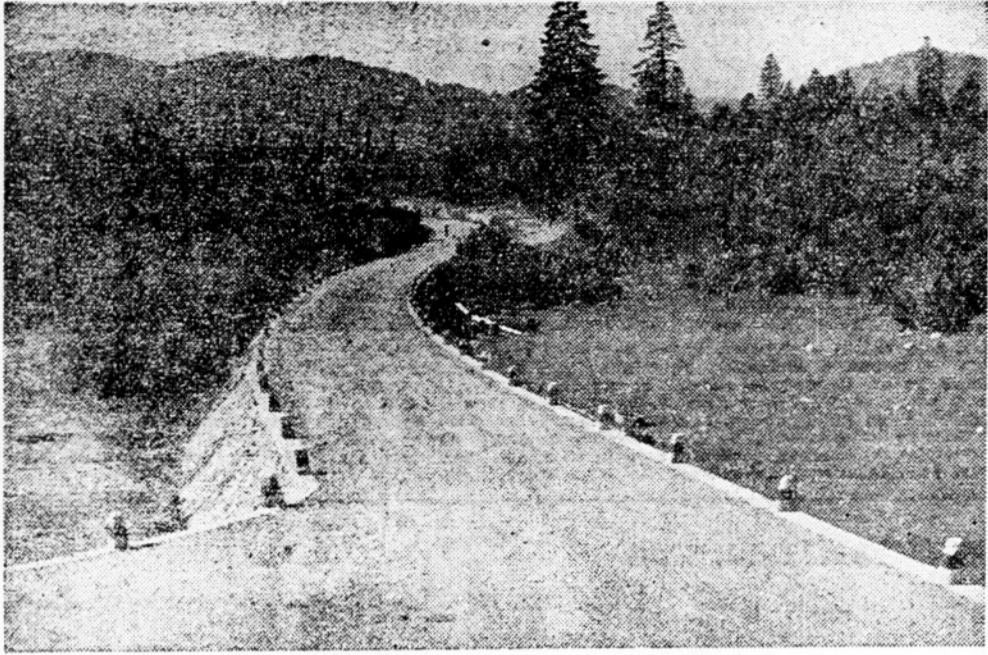
kalo delavcev in strojev. V Trbovljah so izdelali stroje za betoniranje, v Zagrebu stroje za asfaltiranje, v Beogradu buldožerje, v Kruševcu elevatore, v Slavonskem Brodu

mobilska cesta bo velikega pomena ne le za Hrvaško, marveč za celotno našo gospodarstvo; posebne vrednosti pa je njen turistični pomen. Izkušnje z avtomobilske ceste Beograd—Zagreb in drugih gradbišč so bile tukaj dobro izkoriščene. Zato so jo tudi dogradili v rekordnem času. Celotno trasa nove avtomobilske ceste Zagreb—Reka meri 186 km; 56 km je bilo zgrajenih že prej, 130 kilometrov pa lani in letos jeseni. Od Zagreba je že odprta pot proti Reki, prvi avtomobili drve po njej, cesta pa bo uporabna izročena promet v nedeljo 31. oktobra, ko bo v Karlovcu velika slovesnost.

Vzpostavljene so hitre avtobusne zveze

Zaenkrat sta to dve avtobusni zvezi: vsakodnevna od Zagreba do Reke in od Buja skozi Pazin in Reko v Zagreb. Ta slednja zveza bo zlasti velikega pomena za prebivalstvo novo priključenih krajev. Toda to so šele prve hitre zveze. Do spomladi, ko se bo zopet začela turistična sezona bo to število znatno večje. Pripravljajo tudi vzpostavitev hitre zveze za tovrstni promet. Sveže morske ribe bo dobil Zagreb po novi cesti že v štirih urah. Cesta Zagreb—Reka je prva avtomobilska cesta v naši državi, ki vodi k morju in je bila zgrajena po vojni. To je obenem prva moderna cesta do bodoče jadranske avtostrade.

M. B.

Nova avtomobilska cesta Zagreb—Reka pri Vrbovskem

mo pod imenom »Luissiana«. Dogradili so jo Napoleono- vi inženirji. Vukasovič je

dero avtomobilsko cesto, ki veže kraje v središču države z morjem in z našo največjo pomorsko luko Reko. Nova avtomobilska cesta teče večji del po trasi stare. To je znak, da so imeli že nekdanje dobre graditelje cest in projektante. Seveda ima nova cesta vse prednosti današnjega modernega časa. Medtem ko je pred sto leti trajalo pooviranje od Zagreba do Reke tri dni, je po novi cesti avtomobil na Reki že v treh urah. Nova cesta Zagreb—Reka je speljana po najlepših predelih Gorskega Kotarja in se postopoma dviga na višino 900 m nad morjem, od kod vodi nato prav do morja.

parne valjarje... Dolga je vrsta podjetij, ki so po svoje prispevala k dograditvi te ceste. Rafinerija na Reki je zagotovila bitumen. Nova avto-

Ribogojnico v Strunjanu se izplača obnoviti

V nekaj letih bi lahko dosegli proizvodnjo nad 4000 kg rib in 50.000 ostrig — Podnebje vrhšča Strunjan med svetovno znana obmorska letovišča

Strunjan. Kdo ga ne pozna? Ko zapusti avto iz Izole in se vzpenja strmo navkreber, od kod je lep razgled na široko morje in raztegnjeno panoramo tržaških hiš, zdri kmalu v sosedno dolino, obdanjo z griči, poraslimi z vinogradi in plemenitim sadjem. Topel veter veje sem od morja po dolini, ki je zaprta proti severu.

Autobus se že vzpenja v naslednji grič, od kod se bo spustil v portoroško kotlino, potnik pa pohiti mimo strunjskih hiš proti morju. Na levi ob cesti se ponujajo na vejah fige, na desni pa je ravnina, na kateri so v zemljo usekani pravokotniki — strunjske soline. Stare, znane soline so to, saj dajo pri srednji letni proizvodnji kakih 500 ton soli, pri največji letni proizvodnji pa celo 800 ton.

Ob morju — ribnik

Ce se napotiš mimo solin proti tako imenovani vili »Tartini«, moraš preko visokega mostu in solin, nato pa po nasipu, ki je speljan takorekč po sredi morja. Za nasipom je namreč ribnik s površino kakih 15.000 kvadratnih metrov, globok najmanj 20 cm in največ 1 meter. Desetletja so minila od tedaj, ko so tu gojili ribe. Od takrat pa do danes so okolišni potoki nanosili blato v jezero in ga s tem onesposobili za ribogojstvo.

Računi strokovnjakov so pokazali, da bi se ta ribnik izplačalo obnoviti, kajti v njem bi imeli zagotovljen ulov rib, kar bi bilo velikega pomena predvsem za »suha« obdobja v pomorskem ribolovu. Ribnik bi bilo treba poglobiti in urediti tudi dotoka. Primerno bi zvišali gladino ribnika za 8 cm, da bi ga povežali z morjem kajti danes je gladina ribnika približno 30 cm pod srednjo višino morske gladine. Glavni morski tok, ki pri-

haja mimo Savudrijskega rta in teče v smeri proti notranjosti Tržaškega zaliva, se cepi v višini Strunjskega za-

Istrske soline

liva v dve smeri. Tako nastajata dva krožna toka, ki ju saka rečica, zlivajoča se v zaliv, in zato se v zalivu voda nalahno izmenjava. Z morske strani prihajajo v zaliv planktoni in ribe, hranljive snovi pa prinaša tudi sladka voda omenjene rečice.

Zato bi bilo primerno poleg gojitve rib v ribniku, pričeti tudi z gojitvijo ostrig v zalivu. Med koli, na katere prirastejo ostrige, bi se zadržale jate rib in tako bi imeli hkrati gojišče predvsem »siavols«, pa tudi »cerfalove«, »orade«, »barbonov« in drugih vrst bele ribe ter jegulj.

Ce bi hoteli imeti leta 1956 že prvo »žetev«, bi morali takoj pričeti z urejevanjem ribnika in gojišča za ostrige. Računi kažejo, da bi znašala proizvodnja rib leta 1956 3000 kg (iz ribnika) in 15.000 komadov ostrig; leta 1957 bi že lahko dvignili iz ribnika 3500 kg rib in nabrali okoli 30.000 komadov ostrig; leta 1958 iz ribnika 4000 kg rib (količina, ki je dokončno določena tudi za prihodnja leta) in 45.000 ostrig; leta 1959 bi lahko imeli že 50.000 ostrig, pri tem pa računava našt tudi s 500 kg rib iz omenjenega gojišča v zalivu, kjer bi se ribe zadrževale med nasadi ostrig. Leta 1960 bi z umnim gospodarjenjem dosegli proizvodnjo 4000 kg rib iz ribnika ter 60.000 ostrig in 1000 kg rib iz gojišča.

Od sredstev, ki bi jih bilo treba investirati v ta dela, bi največ odpadlo na ureditev sistema prekopov (4.010.518 din), in na poglobitev ribnika (1.005.238 din). Vsa investicijska dela skupno s 3000 koli za ostrige ne bi znašala več kot 6 in pol milijona din, kar bi se nam že v bližnjih letih bogato obrestovalo.

Ta kraj je zanimiv tudi v turističnem pogledu. V Strunjanu je že nekaj stoletniških domov. Sploh je ohranila od Strunjanu mimo že znane Fiese proti Piranu v turističnem pogledu zelo zanimiva in vabljiva s svojo sliko-

KULTURNI RAZGLEDI

Slavnostna otvoritev Gledališča Slovenskega primorja v Kopru

V četrtek 21. okt. je slovenska kultura doživela vesel praznik. V Kopru, ki je končno združen s slovensko domovino so slovesno odprli Gledališče Slovenskega Primorja. Nastalo je iz članov bivšega koprškega gledališča in iz igralcev, ki so imeli doslej svoje sedeže v Postojni. Dne 3. septembra je okrajni ljudski odbor Kopra na seji obeh zborov odločil, naj zavod pripravi dramske in druge predstave na celotnem ozemlju Slovenskega Primorja, to je v okrajih Gorica, Koper, Postojna, Sežana in Tolmin. Daje naj pomoč amaterskim igralškim družbam v navedenih okrajih.

In novo delo novega gledališča se je že začelo. »Ali veste kaj se to pravi, postaviti slovenski teater, priboriti si pravico vatopa v zgradbo na lastni zemlji po 500 letih njegove obstoja? Zato mislimo, da je za nas to velik dan, katerega noben pravi Slovenec pozabiti ne bi smel.« Tako je v svoji otvoritveni besedi rekel upravnik gledališča Oskar Venturini. In njegov misli so se pridružile številne in dobre želje vseh slovenskih gleda-

lišč in čestitke vseh, ki se zavajajo, kakšen velikanski pomen ima nova gledališka ustanova za Primorsko.

Kajti Gledališče Slovenskega Primorja ni pomembno samo za Koper, kjer je sedaj njegovo središče, temveč za vse tiste kraje, ki so bili odtrgani od slovenskega gledališkega udejstvovanja pa hočejo sedaj »kar najprej se le da zabrisati nekulture posledice temne preteklosti in se približati nivoju ostalih slovenskih gledališč« (Venturini). Zato se v gledališče zavežalo, da bo gostovalo v 45 krajih in sicer v koprskem okraju na 15 odrih s 60 predstavami, v okraju Nova Gorica na 10 odrih s 30 predstavami, v okraju Postojna na 7 odrih z 20 predstavami in v okraju Sežana na 6 odrih z 20 predstavami. Če bodo svoj načrt zares izpolnili, bodo v letošnjem gledališkem letu odigrali 150 predstav.

Pred mlado gledališko družino stoji resnično težke naloge umetniškega in fizičnega značaja. V eni sami gledališki ustanovi bodo morali združevati dva tipa, tip stalnega in tip poobječnega gledališča. Bolejati se bodo morali za izpolnitve svoje poslanstvene naloge: za dvig gledališke omike v štirih primorskih okrajih.

Zato bi moralo biti Gledališče Slovenskega Primorja posebno skrb vse slovenske in tudi jugoslovanske kulturne javnosti. Na eni strani bi se lahko iz njega razvila posebna umet. zvrst gledališča, ki je danes v Evropi zanemarjena ali pozabljena pa je bila v časih

za razvoj vsake gledališke kulture izredno plodovita. V tem primeru bi se morala okoli gledališča zbrati vrsta slovenskih odskih piscev ter zanj ustvarjati nove gledališke komade in s tem njegov novi specifičen obraz. Tako bi gledališče opravljal se bolj uspešno tudi kulturno poslanstvo med tistim delom slovenskega občinstva, ki je najbolj potrebno in tudi najbolj težno sloven. gledališke besede. A takega poslanstva ni mogoče opravljati z nekvadratnimi predstavami, ne s poprečnimi mladi in z neznatnimi sredstvi.

Prav zato bi morala nova gledališče spremljati skrbna ljubezen vseh, ki jim je kaj do gledališke omike na Slovenskem.

Otvoritvena predstava, Kref-tovi »Kranjski komedijantje« (v režiji Srečka Tiča) je bila postavljena na oder v znamenju programa, ki stoji pred novim gledališčem. »Kranjski komedijantje« obujajo spomin na začetek gledališkega ustanovanja na Slovenskem in pojejo hvalo vsem, ki z gledališkimi sredstvi utrjujejo omiko med našimi ljudmi. Problematika »Kranjskih komedijantov« je po svoje in na kljub časih, ki so pretekli, problematika gledališkega ustanovanja, ki se je začelo v Kopru in se bo razmahnilo po vsej Primorji.

Za ta imenitni smoter je tedaj treba zastaviti vse sile in Gledališče Slovenskega Primorja želi uspešno srečo vse slovensko občinstvo.

Za svobodo umetniškega izražanja

Odgovor kritiku »Othello«

FRAN ZIZEK

Shakespeare je zame edinstveni genij ogročen duhovne razsežnosti, v Othellu je obsežen ves teden svet: Evropa in Afrika. Toda na znanje, ne zgolj geografsko in mišljeno, kot je videl Javoršek, temveč Evropa in Afrika v dušah ljudi. Njegovi junaki niso kake tuzemne osebe vsakdanjega življenja, niso le igrače navadnih stvari, temveč očiščena globoka razumevanja sveta tistega časa. In na ta način se je »Othello« dvignil v oblast visoke tragedije.

Zato smo v Mariboru podoba glavnega junaka zastavili tako, kot sem zapisal v Gledališkem listu: Othello je v bistvu dober, naraven in plemenit. Ljubezen ga je požalila. Z junakom in energijo si je priboril »duševno harmonijo«, ki so jo humanistični filozofi postavili za smoter človeškega prizadevanja. Samo s tem, da bi razpil hisro ljubosumja, Jago ne bi mogel uspeti. Toda dovolj premeten je, da nasladi Othellovo ranljivo točko, njegov strah pred kaosom, njegov črnski manjvernostni kompleks. Sele ko začne Othello dvomiti v tej zvezi:

Nemara ker sem črn in nimam tiste nežne govornice, kot zizancel... Varan sem. In ves moj lek je stid do nje... zbruh vsjo razumno in postare igrača v rokah preveljaneja zločinca.

V »Othellu« torej ne gre zgolj za ljubosumje, temveč za zelo zapleteno vprašanje »Afrike v dušni glavnega junaka«. To je po mojem »genialno ustvarjen scenarizem«, ki preliči detanje. Javoršek mi je v kritiki seveda dokazal nasprotno. Tako piše: »Ce bi kdo moral potrjevati Žilkoval misel, bi jo potrjevali edino visokointeligenčni in politično prekaljeni Jago. A Jago niti eno intrigo ni spletel v imenu rasištnih predsodkov.« To torej naj bi bil Javorškov znanji in najtehtnejši dokaz, da nianam prav in da »naslino videnje iz Shakespeareovega dela tiklovo naprednosti«. Toda kakšno stvar dokaz? Ce je prva intriga, ki je Jago spletel, je intriga v imenu rasištnih nestrpnosti? S čim Jago dvigne starega Brabantija iz postelje, s čim ga požene za Othello, v senat? Ali samo s poročilom, da je nek črnski vojskovođa starcu odvedel hčer? Da, prav to se mi zdi bantia pognalo v smrt? Ne! Temveč predvsem zato, ker je njegov zet črn, ker je človek druge rase. V imenu rasištnih predsodkov-hulstva torej Jago: Zdal, prav prav zdaj, star črn oveničo vašo belo naskakuje! In: hočete, da vam zaskoči hčer berberski žrebec? In: nekdo, ki vam je prišel pravit, da dela hči in zamorec zdaj živa z dvema hrbtoma. In Roderigo (kot Jagovo trobilje): Ce vam je všeč, da vaša lepa hčerka ob tej polnočni in dremotni uri objemom izročena je surovim pohotnega zamorca... itd.

Morda bo kdo rekel: Dobro — vsak od vaju ima pa svoj predstavo o Othellu in zaljubljen je ne bi smel imeti. Da, prav to se mi zdi bistveno vprašanje te polemike. Gre za svobodo mišljenja, gre za spoštovanje umetniških nazorov s strani kritike. Toda kako je z Javorškovo strpnostjo? Tak-piše: Nam pa se zdi čista, po kateri hodi Shakespeare v svojem Othellu po Javorškovem konceptu seveda) edino pravilna in zato tudi njemu smer branimos.

Pred kom brani Javoršek za smer? Ali pred molom razumeva-

njem Shakespeara iz duha humanistične filozofije, ker je ta pač naprednejša, kot je komu všeč? Preden pa začnemo diskutirati, kaj je napredno in kaj ni, pogledajmo sredstva, s katerimi Javoršek operira. Predvsem: postavo se ne skriva zgolj iz skromnosti za plural (»branimos«, temveč hoče s tem ustvariti videnje, da je njegovo »znanje« slavno »mnenje«. Mar misli, da si zaradi tega »slavnega mnenja« ne bom tega še nadalje braniti svojega? Ne, tukajh grozijo senj vajen. Ze ob molcu prvem Shakespeare, ob »Romeu in Juliji«, je nek kritik zamislil grozeče besede: »Bo senj, Zizek, in nisi koraka več dalje! Stara hulska modrost pravi: »Ne odzraj se na laje!« če hočeš priti skozi vasa! — In, bogme, jaz bi šel tudi kotra znoke dalje, da me Javoršek ne kritično, da ne smim Javorškeve kritike, da ne smim v tem sistematičnega zastraševanja vse umetniške tvornosti pri nas.

Javoršek je namreč zapisal: »Tovrstno posredovanje Othella je značilno za vzhodne razsežnice in se osredelja na »branimos«, temveč naprednost za vsako ceno ni nič kaj napredna... Nekaj podobnega je namreč v Žilkoval referlo...« Menda je jasno, kam cilja ta »nič kaj napredno...« in kaj bože z njim.

Toda to njegovo početje me spominja na oni stari trik: »Primitivna« (v Othellu), ker »zavoršek svojo kritiko žel »branimos« zaključuje: »A že zavoljo enostranskega priklopanja in raznih drugih okoliščin mariborskega »Othello« še ni odrska književnina (tega si tudi nihče v našem gledališču ne domislja) moramo iskati »zlogode« (tudi v položaju gledališča na Slovenskem) za katerega v veliki meri veljajo Kerove besede: Naše gledališče je podobno čakalnici v času med dvema vlakoma. Eden je odšel, drugi pa se čakamo.

Kaj hoče Javoršek s to svojo »branimos«, »mnenjem«? ko se je sprtno zastopil s širokim hrbtno-nemškega naprednega kritika? O kakšnem visku govori, ki je edino? In kakšen vlak naj bi se čakal? Križ božji, pa ne menda spet oni predvsih romarski blagopon, čepel v »branimos« eksistencialistični armaturi? Sicer pa ali bi Javoršek tudi tem visku valil kamenje na tiri? (Konec)

Izšla je nova številka naših razgledov. Štirinajstletnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja iz vsebine. Znanstvenopolitični komentarji Bogdan Pogačnik: Moderni časi v Bourbonski palači. D. P.: Novi mehanizem Evropske plačilne unije. Dr. Duja Marjan: Znanstveni novega zakona o zdravstvenih zavetovanju delavcev in uslužbencev. Svetozar Hečič: Za afirmacijo geografije v življenju in soli (ob drugem kongresu slovenskih geografov v Mariboru). Dr. Jože Goršič: Predpreudvidivo pravnega in ekonomskega študija. G. M. Janouch: Pogovori s Karlo Tomičem. L. M. Š.: Problemi programske politike slovenske filozofije. Fr. Stele: Biennale 1964 v Benetkah. Jože Klemenčič: Ujetega ptica tožba (ob stodesetletnici rojstva Cimita Gregorčiča). Cita Potokar: Mednarodna razstava v Bolzonu. Franciškova: Zenski liki v Coletinih delih. Fran Albreht: Mož na kolnihh (referenja). Marija Vogelnikova: Cilban. Poleg tega gradiva prinašajo naš razgled še kopico drugih zanimivih besedil. Vse štiri letne novih knjig v tujini in v spisek iz jugoslovanske literature. Na Naše razgled se lahko naročite v uradni Cankarjeva št. 5 tel. 25-52 — vsakodnevno od 5 do 10, točno od 10 do 15, polletna od 300 in celoletna od 600.

Prvi primer v zgodovini našega gozdarstva

V včerajšnjem številu »ZELENO POROČJE« — usajajoči gozdarje na peti strani našega lista je pomotoma izostal odstavek, ki govori o tem, kaj je bilo desetletje starijega, da bi se kritično stališe pohorskih gozdov ozdravilo. Ker je ta odstavek posebno pomemben, ga prinašamo danes in prošnje bralece, da nam oprejo občudno pomoč.

Ena izmed naših današnjih osnovnih nalog je dvig proizvodnje v vseh gospodarskih panogah. Naloga gozdnega gospodarstva pa je dvig lesnega prirastka ter dvig zaloge in čimboljše kvalitete le v naših gozdovih.

Pred to težko osnovno nalogo so postavili naši Okrajni ljudski odbori in Gozdna gospodarstva zlasti sedaj ko sestavljajo ureditvene elaborate in dolgoročne osnove za gospodarjenje z gozdovi na svojih območjih.

Pri reševanju teh nalog se

pojavi mnogo težkih vprašanj, ki jih ne morejo rešiti sami gozdarski organi na terenu, zato se obračajo na naše republiške gozdarske ustanove, da skupaj proučijo in rešijo najtežje probleme.

Tak primer tesnega sodelovanja je ravno primer pohorskih gozdov. Okrajni ljudski odbor in gozdno gospodarstvo Celje, Maribor in Slovenj Gradec so poverili inštitutu za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije v Ljubljani, da prouči stanje in izdela smernice za obnovo in bodočo gojitve omenjenih gozdov.

To obsežno in odgovorno nalogo je inštitut prevzel in je sedaj že pred dovržitvijo glavnih terenskih raziskovalnih del. Treba je bilo problem vsestransko proučiti in v ta namen raziskati in upoštevati geološko podlago, sestavo tal (pedološka raziskovanja), rastišne združbe (fitocenološka raziskovanja), strukturo gozdom, drevesne vrste, prirastek itd. Angažirati je bilo treba cel štab raznih znanstvenikov in strokovnjakov. Od sedanjih dognanj in določenih smernic je odvrgno stoletno uspevanje omenjenih pohorskih gozdov. Napak, ki bi se zagrešile sedaj, ne bi bilo mogoče popraviti v kratkem času, kakor ne bo mogoče popraviti napak tistih, ki so povzročili, da so ti gozdovi danes v tako žalostnem stanju.

Pri nas je to prvi primer v zgodovini gozdnega gospodarstva, da se ta vprašanja proučujejo in obravnavajo na tako široki osnovi, v temnem sodelovanju znanstvenih raziskovalnega dela in gozdne operativne. Prepričani smo, da nas bo tak način reševanja dovedel do kar najboljših rezultatov.

Ustanovitev komisije za energitiko

Republiški Uradni list števa 40 prinaša odločbo o ustanovitvi posebne strokovne komisije za energitiko. Naloga komisije je, da daje strokovna mnenja in predloge s področja izrabe energijskih virov za ukrepe, ki naj bi jih izdal izvršni svet. Komisijo sestavljajo predsednik ing. Viktor Kotnik, člani ing. Miloš Brelih, ing. Henrik Čopič, ing. Milovan Goljevšek, ing. Jože Kerin, ing. Matja Kleindienst, ing. Vekoslav Korošec, ing. Boris Lavrenčič.

Ljudska univerza v Ljubljani vsajga kadro za naše gospodarstvo

Vsa dejavnost Ljudske univerze v Ljubljani temelji na sklepih sprejetih na posvatovalnih zasedanjih iz razširjenjših delovnih poročil. Tako so organizirani tudi tečaji knjigovodstva in korespondence v tujih jezikih. Da je ta sklepe pravilni, je znan našim prva vsakodnevno izkanišnje knjigovodskih kadrov po časopisnih objavah. Namen teh tečajev je izraziti praktično: čimprej sposobni tečajnike za samostojno opravljanje strokovnega dela. Osnovni tečaj knjigovodstva je namenjen vsem, ki se želijo pridobiti knjigovodstva, pa tudi ostali, ki bi morali poznati knjigovodstvo zaradi svoje vloge v gospodarstvu, kot n. pr. komercialisti, člani upravnih odborov itd. Izpopolnjevalni tečaji knjigovodstva bo razdeljen v dve skupini in je namenjen mlajšim kadrom, ki se nimajo dovolj izkušnje v stroki. Prva skupina bo reševala knjigovodske probleme, ki se javljajo v proizvodnji, druga pa probleme v trgovini in gostinstvu. Oba tečaja pa bosta poleg običajne učne snovi delala mnogo praktičnih vaj, knjiženja, obravnava vanja v proizvodnji, trgovini in obeti. Za uspeh tečajev prav gotovo najboljšo jamkijo predavatelji, ki so iz vseh priznanih strokovnjakov — praktično. Rečati bodo trajali 4 mesece. Tečaj pa ima Ljudska univerza v narčni tudi dopolnilni tečaj iz knjigovodstva, ki bo koristil predvsem kadrov v oddaljenih krajih, od katerih nimajo možnosti, da bi prihajali v tečaj v Ljubljano. In »vse« — da bi si pridobili

ODGOVORI na VPRAŠANJA

S. K. DRAGOMELJ

Vprašanje: Pod kakšnimi pogoji in v kakšnem znesku se invalidskim upokojencem prizna posebni dodatek za tujo nego in pomoč?

Odgovor: Po čl. 51 zakona o soc. zavarovanju se prizna poseben dodatek za tujo nego in pomoč invalidnim upokojencem, ki je ob priznanju invalidske pokojnine v takšni meri nezmožen za delo, da mu je stalno nezogibno potrebna tuja pomoč in postrežba, kakor tudi invalidu invalidske pokojnine, ki je pozneje postal takšen iz vzrokov, ki so povzročili njegovo delovno nezmožnost. Ta poseben dodatek, ki gre invalidu invalidske pokojnine poleg te pokojnine, znaša 25% pokojninske osnove, če pa te 25% od njegove pokojninske osnove ne doseže zneska 4.500 din, se v smislu 3. odst. čl. 7 uredbe o določanju in o prevedbi pokojnin in invalidnin ta dodatek izplačuje v mesečnem znesku 4.500 din. Če se je torej Vaše bolezensko stanje, zaradi katerega ste postali popolnoma nezmožni za delo, res tako poslabšalo, da Vam je nujno potrebna tuja nega in pomoč, prosite za priznanje posebnega dodatka pri Zavodu za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana.

F. K. SOSTANJ

Vprašanje: Ali pri določitvi plačila delavcu ali uslužbencu podjetja upoštevajo službena leta?

Odgovor: Te plače se določajo po tarifi, ki se predpiše s tarifnim pravilnikom. Tarifne postavke v tarifi se predpišejo za določen delovni čas, pri čemer se vzame za podlago strokovna izobrazba, ki je za opravljanje dela potrebna, in delovni pogoji na delovnem mestu. Plača pa se izračuna tako, da se uporabi tarifna postavka na doseženi delovni vrniki ali na čas, kolikor je delavec dejalen. Delovni vrniki se meri po normi oz. drugih ustreznih merilih.

Tarifne postavke so namreč namenjene določanju deleža delavcev pri razdelitvi plačnega sklada. Službena leta pri takem plačilnem sistemu pridejo v poštev le v toliko, v kolikor delavec po kaše višjo strokovno izobrazbo za opravljanje dela.

P. J. B.

Vprašanje: Ali ima kmet-invalid pravico do olajšave pri dohodnini?

Odgovor: Po našem mnenju bi v Vašem primeru — ob pogojih, ki jih v nadaljnjem citiramo — utegnili priti v poštev določba 2. tč. uredbe o dohodnini, po kateri ima davčni zavezanec pravico do znižanja odmerjenega davka po 20% za vsakega dela nezmožnega družinskega člana (skupno ne preko 60%), če dohodek ne presega 30.000 din na leto na člana družine. Za dela nezmožnega člana po šteje invalid z nad 50% invalidnosti.

Znižanje davka bi bilo uveljaviti v pritožbi proti odmeri dohodnine, na komisijo za davčne pritožbe pri okrajnem ljudskem odobru. Pritožba se vložiti v 15 dneh po prejemu odločbe o odmeri dohodnine.

H. S. CERKNICA

Vprašanje: Kakšen dopust pripada vajencu, ki je po 8-mesečni zaposlitvi kot delavec sklenil z istim podjetjem učno pogodbo v drugi sklopi?

Odgovor: Kot delavcu Vam ne pripada letni dopust, ker se niste bili zaposleni 11 mesecev. Kot vajenec imate pravico do 30-dnevne plačanega letnega dopusta med početniki solskimi početnicami in do 7-dnevne dopusta med zimskimi solskimi početnicami.

Vprašanje: Ali je za gradnjo dimnika potreben komisjski ogled?

Odgovor: Ker se morajo dimniki po se vedno veljavnih tehničnih predpisih izvesti in njih višina odmeriti tako, da niso sosednje zgradbe in njih okolica ogrožene z iskranji ter izpostavljeni dimu in sajani in se zahteva določen način gradnje in uporabe materiala se mora vprašanju pritruditi. Gradnjo dimnika je šteti za gradbeno delo. Taka dela izvajajo gradbena podjetja in obrati.

S. F. LJUBLJANA

Vprašanje: Kakšni so pogoji za doseg kredita za gradnjo hiše?

Odgovor: Narodna banka ga lahko posojilo delavcu in uslužbencu samo za zidavo tistih hiš, ki so namenjene za stanovanje njihovih lastnikov in njihovih družinskih članov. Višino posojila določa banka glede na kreditno sposobnost posojila, vendar posojilo ne sme presegati 8.000 din na m² stavbene površine za hiše iz tujega materiala s kanalizacijo in vodovodom, oz. 6.000 din, če gre za gradnjo hiše iz enakega materiala, toda brez kanalizacije in vodovoda. Če se zida iz mešanega materiala, se posojilo znižanja za 30%. Celotno posojilo za eno stanovanje ne sme presegati 300.000 din. Posojilo se dovajuje z odpisanim rokom do 30 let in obrestno mero 1%. Za dovoljeno posojilo se banka lanko zavaruje s hipoteko na prvem mestu na hiši in s prednostno administrativno izplačilno pooblastilno na mesečne prejemke dolžnika v višini 1/3 polletnega obroka.

Posebne ugodnosti pri nabavi gradbenega materiala niso predvidene.

J. R. T.

Vprašanje: Med okupacijo ste po sili razne kot bivši jugoslovanski aktivni pogodničar stopili v službo v hrvaško gonobranstvo. Ali se vam ta služba glede na to, ker ste ves čas podpirali narodno-osvobodilni pokret šteje v delovno dobo?

Odgovor: Službovanje v vojaških in oboježenih formacijah okupatorja in njegovih pomagačev se kot tako po našem mnenju v nobenem primeru in pod nobenimi pogoji ne more šteti v delovno dobo. Le v kolikor bi Vaše sodelovanje z narodno-osvobodilnim pokretom prešlo okvir samnega podpiranja ter bi pomenilo aktivno in organizirano delo v narodno-osvobodilnem boju, bi se Vam ta čas aktivnega in organiziranega dela štela v delovno dobo po 2. tč. čl. 60 ZSZ oz. po čl. 25 Uredbe o določanju in o prevedbi pokojnin in invalidnin.

M. G. S.

Vprašanje: Čeprav ste več kot 5 let pred upokojitvijo kot kvalificirani delavec opravljali delo, za katero se po Vašem mišljenju zahteva visoka kvalifikacija, Vam zavod za socialno zavarovanje v smislu 3. odst. čl. 9 uredbe o določanju in o prevedbi pokojnin in invalidnin ni priznal X. pokojninskega razreda, to je 1 razred višje, kot bi vam po delovni dobi pripadal kot kvalificiranemu delavcu. Zoper to odločbo namravate vložiti tožbo na Vrhovno sodišče LRS in Vas zanima, ali boste s tožbo na podlagi potrdil Vašega delodajalca, da se smatrajo dela, ki ste jih opravljali, za visoko kvalificirana, uspeli?

Odgovor: Ne glede na vprašanje, ali je dela, ki ste jih opravljali, res smatra za visoko kvalificirana in ali je v Vašem primeru upravni odbor podjetja dal zadevni predlog izvršilnemu odboru zavoda za soc. zavarovanje, s tožbo ne boste uspeli. V primeru 3. odst. čl. 9 Uredbe odloča namreč izvršni odbor zavoda po prostem preudarku, ter zato v smislu izrečenega predpisa tč. 48 prvega navodila k uredbi v zvezi z 2. odst. čl. 9. zakona o upravnih sporih v takem primeru upravni spor ni dopusten in Vam bi zato vrhovno sodišče tožbo zavrnilo.

Kupon
za pravno posvetovalnico
S. p. »Odgovori na vprašanja«

Uprava cest MLO Ljubljana prodaja 2 tritonski prikolice, 1 desetonsko prikolico znamke »Bertoja« in 1 traktor znamke »SPA« s prikolico. Ogled v strojni obratni Uprave cest MLO, Ljubljana, Povšetova ul. 12a, vsak dan od 7. do 15. ure.

Oglašujte
V »SLOVENSKEM POROČEVALCU«

Državna podjetja prodajo dobro ohranjen horizontalni tračni brusilni stroj.
Ogled od 6. do 14. ure vsak dan pri ROLETA - Kranj

Za izvoz industrijskih proizvodov potrebujemo samostojnega komercialista

z večletno prakso in znanjem tujih jezikov. — Ponudbe s kratkim življenjepisom in navedbo željene plače pod: »IZVOZNA INDUSTRIJA« na oglasni oddelek. — 7146-A

ŠE NEKAJ... »

Družinska tragedija

Prejšnjo nedeljo je pred polnočjo začela goriti manjša stanovanjska hiša v Libanjah v ljubljanskem okraju. Poslopje je bilo staro in slabo, zato je tudi škoda, ki jo je ogenj povzročil, je kaskih 50.000 din. Poizopje, ki je pogorelo, je last Franca Laha iz Libanj, v njem pa sta stanovala zakonca Ivan in Ivana Strucej z dvema otrokoma.

K preiskovalnim organom je že drugi dan prišel Ivan Strucej in jim povedal, da je hišo zažgal in sam. »Ker me je žena vrgla na cesto, sem bajto zažgal in s tem tudi njo prisilil, da se bo selila.« je pojasnil svoje dejanje. Ker je požigalec svoje dejanje priznal, so ga preiskovalni organi izpustili na prostost, da bi na svobodi čakal na zaslišeno kazen.

Požigalecva žena Ivana je vedela, da je hišo zažgal njen mož, ker ga je napodila iz stanovanja in mu prepovedala vrnitev. Za njegovo odločbo je hotela na vsak način maskevat. Pričakovano je, da bo mož prišel zvečer mimo hiše njenih staršev, kamor se je preselila po požaru. Sklenila je, da bo z njim obracunala in si je v ta namen že pripravila sekuro. Čakala ga je cel večer. Okrog 2 ure po polnoči je zaslišala, da nekdo prihaja. Takoj je poklicala svojo sestro Marijo, in si je v ta namen že pripravila sprejeti njegovo moža. Ker ga zunanji ni bilo, se je Marija vrnila v sobo, Matija pa se je ustavljal na večnem pragu in tam ostal in grozil, da bo šel, ter ga udarila, ko se je obrnil. Z vso močjo s sekuro po glavi. Zaradi hudega udara se je mož že mrtev zrušil na tla, toda napadalki to ni bilo dovolj. Udari ga je še trikrat s sekuro po vratu.

Strucej je preiskovalnim organom svoj zločin takoj priznal, češ da je svojega moža ubila, ker ji je zažgal hišo. Trdila je tudi, da je grozil, da bo zažgal tudi hišo njenih staršev. Udarila ga je še trikrat s sekuro po vratu. Udarila ga je še trikrat s sekuro po vratu. Udarila ga je še trikrat s sekuro po vratu.

Tragična smrt v Savici

Skupini turistov, ki so se v sredo dopoldne okrog 12 ure ustavili na drugi strani mosta v vodli ležeče kolo in dve posodi za mleko. O tem je bila takoj obveščena postaja Ljudske milice, ki je ugotovila identiteto ponesrečenke. Gre za 25-letno samsko delavko Aneko Gašperin iz Studorja, ki je imela še krave v Ukancu ter se vsako jutro z mlekom vozila na delo k svojem v Studor. Sredi mostu je prednje kolo zadelo v trohono vodilino. Kolo je zgubilo ravnotežje ter se prevrnilo s kolesarko vred v ledeno Savico. Ponesrečena Gašperinova je bila izredno močne, skoraj orjaške postave in vendar se ni mogla rešiti iz dokaj mirne vode. Utopenka je bila znana in priljubljena v Bohinju ter je prešla pri zadnji pritožbi v Zlatorogu nagrado 2.500 din za zasluge pri živinoreji. Tragično smrt je pripisati dejstvu, da na javnem mostu ni ne ograde ne opozorilne table. Prepričani smo, da bo ta tragična smrt opomin merodajnim v tej občini, da bodo most čimprej popravili.

Nesreča vojaka v Dravi

Dne 25. septembra je vojak Asanadanta Sadik, rojen l. 1932, in po rodu iz Makedonije, nesel čez dravski most v Ptuj v nohrbniku municije. Na mostu je počival, pri tem pa mu je municija padla v vodo. Vojak se je slekel in skočil v vodo, da bi rešil municijo. Ko je že plaval proti bregu, ga je vrtnec potegnil pod vodo. Vojak je utonil in so njegovo truplo našli 11. oktobra pri Borlu.

Sadite cvetlične čebulice!

Na zalogi imamo še čebulice TULIPANOV vseh sort, nadalje še nekaj enojnih hijacint, dalje polnjene enojne in mnogocvetne NARCISE, IRISE (perunika) Holandia, MUSCARJE (kodeljice), RANUNKULUS (zlatica) perzijske in turške, ter ZVONČKE (Galanthus).

Vse navedene čebulice se sadijo sedaj v jeseni, ves čas dokler zemlja ne zmrzne, zato jih takoj naročite.

SEMENAEMA, Ljubljana, Gosposvetska c. 5

UPRAVA CEST MLO LJUBLJANA, Vilharjeva cesta 14

- razpisuje delovna mesta za:
- 1 KALKULANTA v nazivu gradbeni tehnik — višji gradbeni tehnik z najmanj 5 let prakse,
 - 1 GRADBENEGA TEHNIKA v nazivu nižji gradbeni tehnik — gradbeni tehnik,
 - 2 GRADBENA DELOVODJA.
- Pismene ali osebne ponudbe na Upravo cest MLO Ljubljana, Vilharjeva cesta 14.

OBJAVA TELEFONSKIM SERIJSKIM ŠTEVILK

»INSTITUT ZA ELEKTROGOSPODARSTVO«, UPRAVA »ELEKTROGOSPODARSKA SKUPNOST SLOVENIJE« in »ELEKTROPROJEKT« v Ljubljani imajo skupno telefonsko centralo z 8 serijskimi številkami: od 32-801 do 32-808. Serija števil, objavljena v »Slovenskem poročevalcu« dne 13. oktobra t. l., je nepravilna.

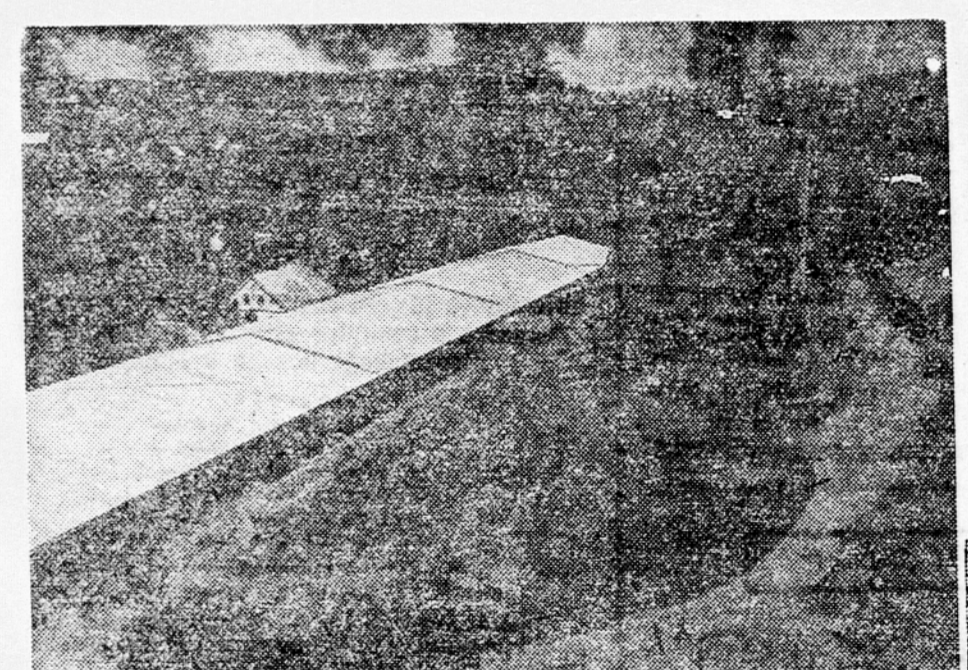
Avtobusno podjetje SAP — LJUBLJANA

- sprejme tako v službo:
- AVTOBUSNEGA SOFERJA — izučenega po možnosti kovinske obrti.
 - AVTOKLEPARJE — stavbne ali galanterijske kleparje.
 - MIZARJE — stavbne ali pohištvene mizarje.
 - KOLARJE za karoserijska dela.
- Plača po tarifnem pravilniku, nastop službe takoj. — Delavci iz okolice Polhovega Gradca in Horjula imajo urejen prihod na delo z avtobusi. SAP - Ljubljana

Kupimo kompletni stroj ali blok za avtomobil znamke STEYER 200.

Ponudbe poslati na naslov: Grosistično trgovsko podjetje »Zivila«, Kranj, poš. predal 97, Kranj, Gorenja Sava 11.

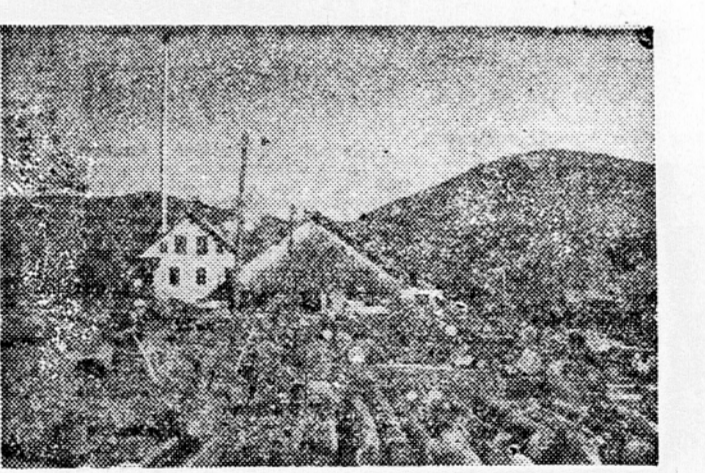
Brest - Cerknica tovarne pohištva in lesne galanterije

»BREST« CERKNICA sestavljajo:

Lesno industrijsko podjetje Cerknica se je po sklepu delavskega sveta preimenovalo v »BREST«, TOVARNE POHIŠTVA IN LESNE GALANTERIJE — CERKNICA

Novi naslov je dobilo podjetje v času, ko je dokončno preusmerilo svojo proizvodnjo iz zgolj žagarske in grobo predelovalne industrije v industrijo pohištva, lesne galanterije in drugih lesnih finalnih izdelkov.

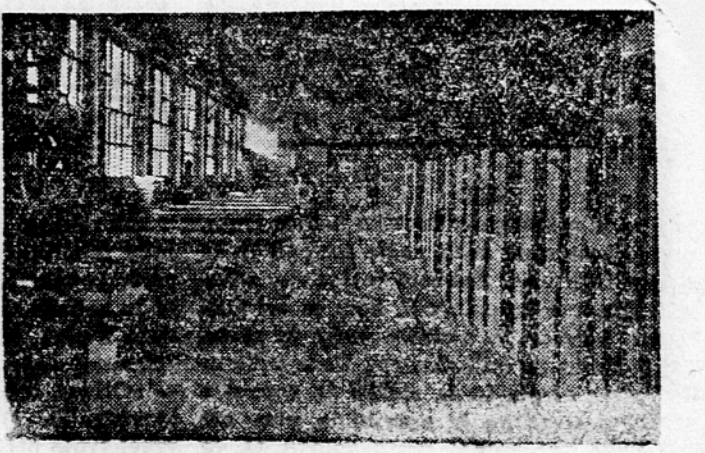

Preimenoвано podjetje
»Brest« - Cerknica
Železniška postaja RAKEK,
telefon Cerknica 1 in 2,
brzovjav: Brest - Cerknica,
tekoči račun: NB Rakek - 6501-T-1
sprejema naročila za inozemski in domači trg.

TOVARNA POHIŠTVA — CERKNICA,
ki proizvajajo pohištvo vse vrste.

TOVARNA LESNE GALANTERIJE — MARTINJAK,
ki proizvajajo: vse vrste obešalnike, televizijske stoličke, ležalne stole, ribiške stoličke, otroške stoličke itd.

ŽAGA MAROF — STARI TRG — PUDOB,
ki proizvajajo:
žagan les,
lesno volno,
zabota.

DNEVNE VESTI

KOLENDAR
Nedelja, 24. oktobra: Rafael
Na današnji dan leta 1558 se je v St. Vidu pri Stični rodil Marko Grecc. Bil je doktor medicine in filozofije in je napisal nad 70 medicinskih razprav. Bil je med ustanovitelji ljubljanske 'Academiae opeororum' in tudi njen predsednik. Ta akademija je bila ustanovljena leta 1693 in je daljna predhodnica naše današnje Akademije znanosti in umetnosti. Njeni člani so zbirali vse, kar je bilo važno za domačo zgodovino, in tako ustvarili podlago za nadaljnje znanstveno delovanje.

Cetrek, 23. okt. ob 20: Irwin Shaw: Dobri ljudje, Premiera. Izven.
Irwin Shaw, eden izmed pisateljev novejših ameriških književnosti, je z »Dobrimi ljudmi«, katerih premiera bo v ljubljanski Drami v četrek, 23. t. m., dosegel dostojen uspeh. Njegovi dramski deli največkrat gledalci uspeh. V njih predstavlja kosček malega sveta iz ameriškega pristaniškega velenja. Irwin Shaw se je predstavljal slovenskemu občinstvu lani v Mestnem gledališču s pretresljivo dramo »Pokopajte mrtve«, jugoslovanskemu bratcu pa z nekaj prej z romanom »Mladi levji«, ki je izšel v srbohrvaškem prevodu in so največji uspeh njegovega pripovedništva. »Dobre ljudi« je postavil na naš oder Vladimir Skrbinek, srenca: Matul — Korun, Igrajo: Cesar, Gregorin, Sotlar, Leonova, Bajc, Juvanova, Katičeva, Jerman, Kovič, Souček, Potokar S., Rozman.

Spominamo se danes tudi smrti odličnega humorističnega pisatelja Frana Milčinskega, ki je umrl 24. oktobra leta 1932 v Ljubljani. Svoje pisateljsko pot je pričel v dijaškem listu »Vesna«. Za zgodaj je prišla do izraza pisateljeva samonikla osebnost, ki se ni ozirala na estetske teorije, temveč je ustvarjala iz dna svoje duševnosti. V njegovega ustvarjanja je zdrav razum, ki mu odkriva pretiranost, smešnost in napake družbenega, političnega in kulturnega življenja. V svojih pravljicah je Milčinski obravnaval ljudske pripovedke. Med zbirkami humoristk so najbolj znane Drobšč, Muboborci, Gospod Fridolin Zolna in njegova družina in Dvanaest kratkočasnih zgodbic. Pisal pa je tudi knjižni tuji vzrojni povesti, izmed katerih so se našim bralcem posebno priljubili Ptikič brez gredca, ki so najboljše in najzanimivejše delo Milčinskega.

OPERA
Nedelja, 24. okt. ob 19.30: Gounod: Faust. Izven in za podelitje. Gostovanje basista Tomislava Neraliča (Meister).
Ponedeljek 25. okt. zaprtje.
Torek, 26. okt. ob 19.30: Musorgski: Soročinski sejem. Abonma red B.
Sreda, 27. okt. ob 19.30: Verdi: Ples v maskah. Abonma red D.
Četrek, 28. okt. ob 19.30: Musorgski: Soročinski sejem. Abonma red B.
Petek, 29. okt. ob 19.30: Gounod: Faust. Abonma red Petek I (poldanski).
Sobota, 30. okt. ob 19.30: Hristi: Ohridska legenda. Abonma red G.

24. oktobra 1954 je nemški okupator v svoji ofenzivi požgal partizansko vas Bočno pri Gornjem gradu. Zgorelo je 89 poslopij. Prvo pomoč je nudil posrlovec Redač križ slovenije.

SENTJAKOBKO GLEDALIŠČE, LJUBLJANA
Mestni dom
Nedelja, 24. okt. ob 16: J. Spicar: Pisi: »Naj bo stara ali pa mlada.«
Ob 20: J. Spicar — M. Pisi: »Naj bo stara ali pa mlada.«
Vstopnice so v prodaji pri blagajni v Mestnem domu.

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA
Ljubljana: za nujne primere — Poliklinika, Miklošičeva c. 29, tel. 22-081; sobotna in nedeljska služba — v soboto od 16 do ponedeljka do 8 zjutraj; nočna dežurna služba vsak dan od 20. do 6. ure zjutraj. Celje — 27. okt.: dr. Josip Celin, Cankarjeva ul. 9.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Gledališka pasaja
Nedelja, 24. okt. ob 15: Mira Mihelič: Zlati oktober. Izven.
Ob 20: I. Cankar — dr. F. Smerdu, Martin Kačur, Izven.
Ponedeljek, 25. okt. ob 20: I. Cankar — dr. F. Smerdu, Martin Kačur, Zaključna predstava za TSS I.
Torek, 26. okt. ob 16: Christopher Fry, Gosna ne bo zgorela. Abonma red Torek poldnevne. Vstopnice so v prodaji. (Thomas — Franek Trefalt).
Ob 20.30: Christopher Fry, Gosna ne bo zgorela. Abonma GT. Vstopnice so v prodaji. (Thomas — Jože Tiran).
Sreda, 27. okt. ob 20: Tennessee Williams, Stiklena menazherja. Red Sreda. Vstopnice so v prodaji.

Na TVS v Ljubljani je diplomiral za strojnega inženirja tov. Janko M. e. d. Cestinar.
Republiški odbor za živinorejstvo pri Glavni zadrugi zvezi Slovenije obvešča, da je zbor živinorejcev v Kočevju prestavljen iz tehničnih vzrokov na 19. do 21. novembra 1954. O tem bodo vsi, ki bodo sodelovali na zboru še pravočasno obveščeni.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE
Nedelja, 24. okt. ob 14: Herbert Grimm: Atenski ples — gostovanje v Topolišču.

Absolventi ekonomske fakultete 1953. V torek, 26. t. m. ob 19. uri važen študijski sestanek na fakulteti.
Razstava BELGIJSKE GRAFIKE v Moderni galeriji se zapre v ponedeljek, dne 25. oktobra t. l. ob 16. uri.
CITRASH: Glasbena šola P. D. D. Svoboda — Belgrad, Farmova 32, odpre 1. novembra šolo za citre. Prijavite se dnevno od 8 do 9 ali od 17 do 18. ure.

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Nedelja, 24. okt. ob 16: Sidney Howard: Pokojni Christopher Bean. Izven in za podelitje.
Torek, 26. okt. ob 20: Sidney Howard: Pokojni Christopher Bean. Red A in izven.
Četrek, 28. okt. ob 16: Hans Tiemeyer: Mladost pred sodiščem. Red C in izven.
Sobota, 30. okt. ob 20: Hans Tiemeyer: Mladost pred sodiščem. Gostovanje v Kropl v Kulturnem domu.
Nedelja, 31. okt. ob 16: Sidney Howard: Pokojni Christopher Bean. Izven in za podelitje.

Kmetijska zadruga Smartno v Tuhinju obvešča vsa društva in organizacije, da v bodoče ne bo udeležena nikakih prošenj za podporo in prispevke, razen v slučajih elementarnih nesreč.
Z gošpinih tečajem se hitro naučite Esperanto. Prvo lekcijo pošlje prof. priložitvi 50 din Zveza esperantistov Slovenije, Ljubljana, Miklošičeva ceste 7.
Novi človečev izdelek »NAS CAJ« je odlični sadni čaj izvirnega okusa in vas bo prav gotovo zadovoljil.
Dolgo pogrešana dobra sol za kopeli se zopet dobi. Zahtevaj v parfumerijah samo odlično »JELAE« Kopalno sol. Osvežite in krepki živce.
Kromov prašek je odlično sredstvo za čiščenje kovin. Posebno ga hvalijo gospodinjice za čiščenje štedilnikov. Preprosto se in poveč drugim.
Kompri poset s praškom KROGAN je varen pred gnitjem. Vprašajte tiste, ki ga že več let posiljavajo.
Za vsak okus Eau de cologne

KONGERTI
Naslednji simfonični koncert Slovenske filharmonije bo v petek dne 23. t. m. za zeleni abonma. Koncert vodi dirigent Dura Jakšič iz Beograda, pianist Anton Sotlar iz Buenos Airesa pa bo igral Saint-Sensov Koncert za klavir in orkester. Na sporedu je še Bach-Stokovski, Passacaglia in fuga v c-molu ter Dvorakova V. simfonija iz novega sveta. Abonma je povsem razprodan. V kolikor bi se prijavilo do srede, 27. okt. dovolj interesentov, bo Slovenska filharmonija v soboto, 30. t. m. koncert ponovila.
Prihaje v Slovenski filharmoniji od 19 do 12 in od 16 do 18. ure.

DRAMA LJUBLJANA
Nedelja, 24. okt. ob 20: Rostand: Cyrano de Bergerac. Izven in za podelitje.
Ponedeljek, 25. okt. zaprtje.
Torek, 26. okt. ob 20: Rostand: Cyrano de Bergerac. Abonma C. Sreda, 27. okt. zaprtje.

SPORED ZA NEDEJO
Poročila: 6.05, 7.00, 12.30, 15.00, 19.00 in 22.00.
8.00—8.00 Dobro jutro, dragi poslušalci! (pester glasbeni spored), vnes ob 7.15 Reklame; 7.30 Radjski koledar in prireditve dneva; 8.00 O sportu in športnikih; Kako dvigniti kvaliteto slovenskega sporta; 8.15 Domaća pesni za prijetno nedeljsko jutro; 9.00 Otroška predstava — Frane Milčinski: Zvezdica Zaspanka (ponovitev); 9.40 Operetna glasba; 10.00 Družinski pogovori; 10.10 Dopoldanski simfonični koncert (Cajkovski, Schumann); 11.00 Oddaja za Benečje Slovenije; 11.20 Ljudsko poljudski glasbeni spored; 12.00 Pol ure za našo vas; 13.30 Po naši lepi deželi — Dušan Kralj; Koper; 15.00 »Neznani talenti« (javno nagradno tekmovanje solistov in ansamblov v veliki filharmoniji dvojnani); 18. Ob dnevu Združenih narodov; 20.15 Velni črni operni koncert; 21.00 Kulturna kronika — Lojze Filipi; Sodobni problemi mladih slovenskih pokrajinskih gledališč; 21.15 V svetu ritmov in melodij — sodeluje plesni orkester Radia Ljubljana; 22.15—23.00 Mislil in pogovori o sodobni glasbi; 22.15—23.00 UJVK program: plesnem ritmu; 23.00—24.00 Oddaja za tužino — na valu 37.1 m (Prenos iz Zagreba)

OBVESTILO
Tajništvo za gradbene in komunalne zadeve MLO
V zvezi z gradnjo vodovoda po Celovški cesti v Sentvidu bo v četrtek, t. j. čca. 14 dni uklenjen promet Električne cestne železnice od ceste na Poljane, t. j. od prezadnje postaje do konca proge Sentvid.
Prosimo da javnost omenjeno skrajno progo vzamete z razumevanjem na znanje, ker iz objektivnih razlogov z gradnjo vodovoda na tem odseku ni bilo mogoče pričeti preje.

OBVESTILO
Na Tajništvo za notranje zadeve Ljubljana-okolica se nahajajo naslednji predmeti, katerih lastniki so go sedaj neznan.
Moška dvokolo št. 370110, znamke nena, modre barve;
moško dvokolo št. niena, znamke Domovina, sive barve;
moško dvokolo št. 681033 znamke Mifa, črne barve;
moško dvokolo št. 137513 znamke niena, črne barve;
moško dvokolo št. 4311023, znamke niena, črne barve;
moško dvokolo št. 137513 znamke Tajfun, modre barve;
žensko dvokolo št. 77550, znamke niena, črne barve.
Moška zapesna ura — kronirana, znamke »Fero«, z arabskimi rumenimi številkami in usnjemim rjavim pasom.
Moška zapesna ura, znamke »Zentka« s fosfornimi številkami in kazalc, črna številčnica, usnjen pas.
Lastniki gornjih predmetov se naj zglasijo na Tajništvo za notranje zadeve Ljubljana okolica, Pršernova 22, soba št. 62. Če lastniki v zakonitem roku ne dvignijo zgornjih predmetov, bomo iste izročili Narodni inovini.

OBVESTILO
Umrila je naša dobra FRANCISKA SERNIK upokojenka.
Pokojnica leži na Guncijah št. 29. Pogreb bo v ponedeljek, dne 25. oktobra poldnevne na pokopališču v Smartnem pod Smarno go-ro.
Zaluzoč: mama, bratje in sestre z družinami.
Sentvid, Ljubljana

OBVESTILO
Delovni kolektiv Državnega zavodnega zavoda, podružnica Ljubljana-mesto, in sindikalna podružnica sporočata, da je nenadoma preminul naš član
CVETKO SMEREKAR
Na zadnji poti ga bomo spremlili danes 24. oktobra 1954 ob 16.30 uri iz Nikolajevke mrliške vežice na Zalah.
Prihujljenega pokojnika bomo ohranili v najlepšem spominu. Ljubljana, 23. oktobra 1954.

OBVESTILO
Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

OBVESTILO
Ob izgubi dragega moža in očeta
VSEM, KI STE SPREMILIL NA ZADNJI POTI MOJEGA MOŽA
JANEZA HOTKA iz Kozjega darovalcem vencev in cvetja, dr. Fiserju za lajšanje zadnjih ur, pevskemu zboru za žalostinke ter vsem, ki ste mi stali ob strani ob izgubi prerano umrlega moža se iskreno zahvaljujem.
Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih dneh lajšali našo neizmerno bol ob nenadni smrti našega zlatega moža in ateka
STANKA GRIVEC
iskreno iskreno zahvalo. Posebno zahvalo izrekamo univ. prof. dr. Savniku in dr. Celesniku, asist. dr. Žitniku ter vsemu osebju onkološkega zavoda in Ljubljani za njihovo izredno skrb in nego. Iskrena zahvala pevskina zboroma iz Ornoča in Maribora za ganljive pesmi, vsem govornikom, darovalcem ogromnega števila vencev in vsen, ki so ga spremlili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti.
Družina Grivec
Ormož, 21. okt. 1954.

OBVESTILO
Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

OBVESTILO
Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

OBVESTILO
Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

OBVESTILO
Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

OBVESTILO
Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

OBVESTILO
Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

OBVESTILO
Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

OBVESTILO
Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

KINO

UNION: šved. film »Zaradi moje ljubezni«. Brez tednika. Predstave ob 16, 18.15 in 20.30.
KOMUNA: argent. film »Zena mornja«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20.
Prodaja vstopnic v obeh kinematografih od 10 do 11 ter od 15 dalje.
SLOGA: angl. film »Vlomilec«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 10 je matinejski šved. film »Zaradi moje ljubezni«. Prodaja vstopnic za matinejo od 9 do 10, za popoldanske predstave pa od 10 do 11 ter od 15 dalje.
SOCA: angl. film »Manoy«. Tednik. Predstave ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 10 do 11 ter od 17 dalje.
Sedanj: donod do kina SOCA je z Vilharjeve ceste, čez Navje in drugi s Tivoze ceste, mimo garaž Izvršnega sveta me. Lin. nika »in Vilharjevo cesto do kina SOCA
SISKA: angl. film »Vlomilec«. Tednik. Ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.
TRIGLAV: amer. film »Sestrina roba«. Tednik. Ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 10 do 11 in od 15 dalje.
LITOSTROJ: francosko-italijanski film »Človek metega življenja«. ob 20. Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstave. Danes zadnjič!
SENTVID: »SVOBODA: mehški film »Rio Escondido«.
ZADOBROVA: ameriški barvni film: »Protj vsen zastavam«, ob 15, 17 in 19.
VEVCE: italijanski film »On in 7 razbojnikov«.
DOMZALE: angleški barvni film »Afriška kraljica«, ob 15, 17 in 19.
JARJE: »INDUPLATI: belg. film »Banket tihotapevc«, ob 16, 18.
KAMNIK: ameriški film »Sled v luk«. **BLED:** ameriški barvni film »Carobna žila«. Tednik. Ob 15, 18 in 20. Matinejska istega filma ob 10.
CELJE: »UNION: angl. bavo: film »Vzpon na Mount Everest«. Ob 15, 18 in 20.
CELJE: »DOM: avstrijski film »Star gručnik«. Ob 16.15, 18.15 in 20.15.
KRANJ: »STORŽIC: amer. barvni revijski film »Na Rivieri«. in tednik, ob 16, 18 in 20. Danes zadnjičrat! Matineja ob 10. »Pohlepneži«. in tednik. Prodaja vstopnic za matinejo od 9 do 10, za popoldanske predstave od 10 do 11 sarno v nedeljo.
KRANJ: »SVOBODA: amer. film »Pohlepneži« s tednikom, ob 18 in 20. Matineja ob 10 »Vohune«. **JESENICE:** »RADIO: nemški film »Jaz in moja žena«, ob 16, 18 in 20. Matinejska istega filma ob 10. **JENČE:** »PLAVZ: argentinski film »Zena mornja«. Ob 15, 18 in 20. Matinejska istega filma ob 10.

ZAHVALE

Zahvaljujem se vsem, ki ste spremlili mojo preljubo ženo LJUBIMILO VIDOVIC na njeni zadnji poti, zahvaljujem se tudi za lepo cvetje in vence, kakor pevcem za zapete pesmi. Janez Vidovič.

Ob hudi izgubi našega nepozabnega JOZETA HOČEVARJA uradnika Narodne banke v Kočevju se najiskrenje zahvaljujem prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti ter darovalcem številnih vencev in šopkov. Prisrčna hvala direktorju podružnice Narodne banke v Kočevju tov. Tonetu Smalcu za lepe ob plovilne besede. Prav lepa hvala tudi upravnici Okrajne lekarne v Kočevju mr. ph. Zori Volovškovi za njeno naklonenost in pozornost. Kočevje, 23. okt. 1954. Sonja Hočevar in ostalo sorodstvo.

Vsem, ki ste mogoja ljubeza moža, očeta, brata, strica prof. VLADIMIRA ŽITKA spremlili na zadnji poti, mu poklonili cvetje, z nami sočustvovali in nam izročili sožalje, iskrena hvala. Ljubljana, 22. avgusta 1954. Zaluzoč: žena Ojda, sinova, sestre in brata.

Vsem, ki ste spremlili na zadnji poti mojega moža JANEZA HOTKA iz Kozjega darovalcem vencev in cvetja, dr. Fiserju za lajšanje zadnjih ur, pevskemu zboru za žalostinke ter vsem, ki ste mi stali ob strani ob izgubi prerano umrlega moža se iskreno zahvaljujem.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih dneh lajšali našo neizmerno bol ob nenadni smrti našega zlatega moža in ateka STANKA GRIVEC iskreno iskreno zahvalo. Posebno zahvalo izrekamo univ. prof. dr. Savniku in dr. Celesniku, asist. dr. Žitniku ter vsemu osebju onkološkega zavoda in Ljubljani za njihovo izredno skrb in nego. Iskrena zahvala pevskina zboroma iz Ornoča in Maribora za ganljive pesmi, vsem govornikom, darovalcem ogromnega števila vencev in vsen, ki so ga spremlili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti.
Družina Grivec
Ormož, 21. okt. 1954.

Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

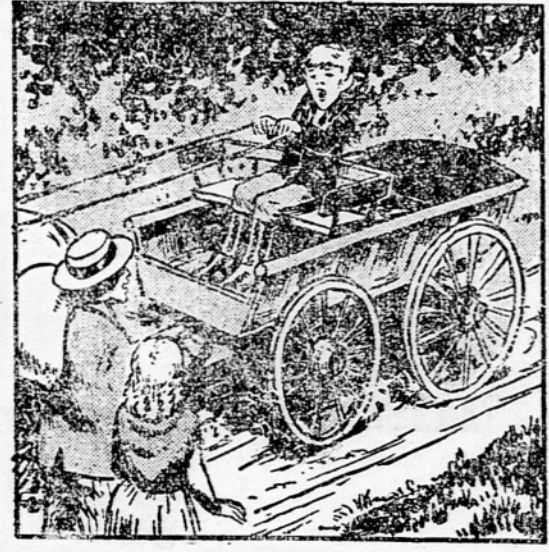
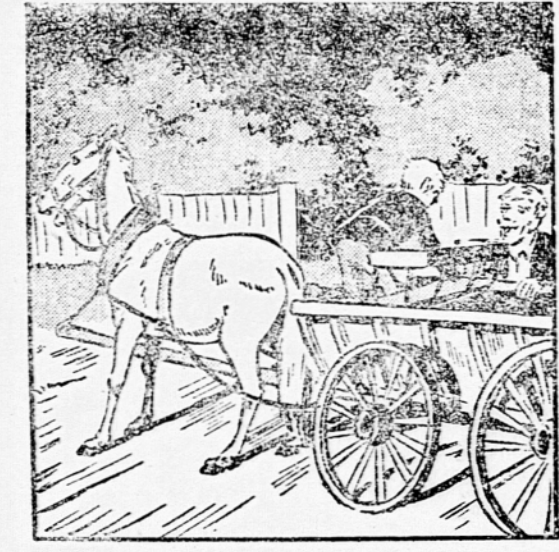
Ob izgubi dragega moža in očeta
ALOJZA HERCL
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega spremlili do njegove groba in z nami sočustvovali. Posebna zahvala izdelavnikom in osebju internega oddelka bolnice v Celju za ljubiznivo streebo v njegovi dolgi bolezni. Prisrčna hvala tudi tov. Zemljiku za ganljivi govor ob grobu in č. duk-hovščini za spremstvo in vsem darovalcem cvetja in vencev. Zaluzoč: žena, hčerka in ostalo sorodstvo.

Fenny se je moral prav boriti z babico Huto, ki se mu je hotela na vsak način iztrgati in se pogmati v gorečo hišo. Zaklical je Jodyju: »Odpelji se k Boylesu in poizvedi, kam je šel Oliver! Pahiti, kolikor le moreš! Jody je ročno zlezel na kozla in zapodil Cezarja. Toda roke so mu bile kakor otrple in le težka je ravnal z »Oliver« in ga je prevzel in prav nič ni opravi svojo nalogo. O, če je Oliver se živ, mu bo poslej zmerom ostal zvest in nikdar več si ne bo dovolil žale misli zoper njega! Kako strašno, če se mu je kaj zgodilo!

Ob reki sta mu prihajali nasproti dve postavi. Jody je slišal, kako se je možki zasmeljal. »Oliver! je zakričal in skočil z voza.« »Kdo pa je?« se je začudil Oliver, »ti, Jody?« Poleg njega je stala Twink. »Hitro, Oliver, hitro! je zmedeno priganjal Jody. »Kaj pa je?« »Kaj pa je?« »Oliver, hiša babice Huto gor! Foresterji so jo zažgali!« Oliver je brez nadaljnje besede vrgel svojo prtljago na voz, dvignil Twink in se zavihljal na kozla ter poprijel vajeti. Jody je kmaj se utegnil skočiti za njim. Ze med voznjo je Oliver segel v žep in pripravil samokres.

»Foresterji so že izginili,« je rekel Jody. Oliverja pa je za zdaj samo skrbelo, kaj je z materjo. Pridrveli so se na dvorišče in Oliver se je v loku pognal z voza. »Mama! je zaklical na ves glas. Babica Huto je razprostrla roke in stekla k njemu. Oliver jo je objel in potolažil: »Le mirno, mirno, saj sem tukaj.« Nato jo je odrinil in se zastrmel v hišo. Prav tedaj se je sesula streha in mogočen snop plamenov je šinil v zrak. Penny je stopil bliže in hotel nekaj reči, toda Oliver ga ni pustil do besede. »Kam so odjahali Foresterji?« je vprašal mračno.

»Foresterji so že izginili,« je rekel Jody. Oliverja pa je za zdaj samo skrbelo, kaj je z materjo. Pridrveli so se na dvorišče in Oliver se je v loku pognal z voza. »Mama! je zaklical na ves glas. Babica Huto je razprostrla roke in stekla k njemu. Oliver jo je objel in potolažil: »Le mirno, mirno, saj sem tukaj.« Nato jo je odrinil in se zastrmel v hišo. Prav tedaj se je sesula streha in mogočen snop plamenov je šinil v zrak. Penny je stopil bliže in hotel nekaj reči, toda Oliver ga ni pustil do besede. »Kam so odjahali Foresterji?« je vprašal mračno.

373.
Fenny se je moral prav boriti z babico Huto, ki se mu je hotela na vsak način iztrgati in se pogmati v gorečo hišo. Zaklical je Jodyju: »Odpelji se k Boylesu in poizvedi, kam je šel Oliver! Pahiti, kolikor le moreš! Jody je ročno zlezel na kozla in zapodil Cezarja. Toda roke so mu bile kakor otrple in le težka je ravnal z »Oliver« in ga je prevzel in prav nič ni opravi svojo nalogo. O, če je Oliver se živ, mu bo poslej zmerom ostal zvest in nikdar več si ne bo dovolil žale misli zoper njega! Kako strašno, če se mu je kaj zgodilo!

374.
Ob reki sta mu prihajali nasproti dve postavi. Jody je slišal, kako se je možki zasmeljal. »Oliver! je zakričal in skočil z voza.« »Kdo pa je?« se je začudil Oliver, »ti, Jody?« Poleg njega je stala Twink. »Hitro, Oliver, hitro! je zmedeno priganjal Jody. »Kaj pa je?« »Kaj pa je?« »Oliver, hiša babice Huto gor! Foresterji so jo zažgali!« Oliver je brez nadaljnje besede vrgel svojo prtljago na voz, dvignil Twink in se zavihljal na kozla ter poprijel vajeti. Jody je kmaj se utegnil skočiti za njim. Ze med voznjo je Oliver segel v žep in pripravil samokres.

375.
»Foresterji so že izginili,« je rekel Jody. Oliverja pa je za zdaj samo skrbelo, kaj je z materjo. Pridrveli so se na dvorišče in Oliver se je v loku pognal z voza. »Mama! je zaklical na ves glas. Babica Huto je razprostrla roke in stekla k njemu. Oliver jo je objel in potolažil: »Le mirno, mirno, saj sem tukaj.« Nato jo je odrinil in se zastrmel v hišo. Prav tedaj se je sesula streha in mogočen snop plamenov je šinil v zrak. Penny je stopil bliže in hotel nekaj reči, toda Oliver ga ni pustil do besede. »Kam so odjahali Foresterji?« je vprašal mračno.

376.
»Foresterji so že izginili,« je rekel Jody. Oliverja pa je za zdaj samo skrbelo, kaj je z materjo. Pridrveli so se na dvorišče in Oliver se je v loku pognal z voza. »Mama! je zaklical na ves glas. Babica Huto je razprostrla roke in stekla k njemu. Oliver jo je objel in potolažil: »Le mirno, mirno

Za gospodarski napredek Sežane

Potrebujemo še dodatno družinskih stanovanj

Ce k dosedanjim gospodarskim uspehom v sezanskem okraju, o katerih smo že pisali, dodamo še popolno elektrifikacijo sezanskega okraja, ki je bila urejena pred nekaj meseci, tedaj smemo ugotoviti, da je tem obsejnim krajevom dana čvrsta gospodarska osnova, na katero bo mogoče navezati ves nadaljnji gospodarski in kulturni razvoj.

Gospodarska dejavnost, ki utira predvlastno sezansko okraja pot v boljše življenjske pogoje, odkriva hkrati še vrsto nerešenih vprašanj. Najbolj pereče je pomanjkanje stanovanj. V Sežani ni malo primerov, da živijo ljudje v starih, primitivno zgrajenih poslopih, ki so brez osnovnih higienskih naprav. Dogaja se, da se petčlanska družina stiska v eni sami sobi. Ponekod so med takimi celo bolniki. O skrajno utisnjenih šolskih prostorih v Sežani smo nedavno pisali v našem listu. Z dotokom nove delovne sile pa se borbata za stanovanja zaostreje in povzroča med prizadetimi mučno razpoloženje. Občinski ljudski odbor dela razne večje in manjše adaptacije stanovanj, kjer naj bi dobili strojno lesa najpoptrebnejši. Prihodnje leto bodo gradili štiri nove stanovanjske bloke, za stanovanja pa bodo preuredili tudi nekdanjo tovarno pletenil, tako da bo čez dobro leto zagotovljenih okrog 50 družinskih stanovanj, čeprav bi jih potrebovali še danes okrog 250. Za gradnjo stanovanj imajo trenutno zagotovljenih le okrog 30 milijonov din, kar je dokaj skromen znesek.

Razen gradnje stanovanjskih poslopij je v Sežani še najvažnejša ureditev kanalizacije, gradnja nove klavnice, kulturnega doma, javnega kopališča, ureditev cest in občinskih pločnikov, javnega parka ob starem gradu in drugo. Trenutno gradijo gimnazijsko poslopje in stavbo Narodne banke.

K sezanski občini spada le okrog 30 več ali manj oddaljenih kraških vasi. Po teh vajah v kraških vasih pomanjkanje vode, ki zavira njihov gospodarski in kulturni napredek. Občinski in krajni ljudski odbor posvečata mnogo skrbi, pa tudi sredstev za sanacije teh vasi, saj jim nudita pomoč v gradivni in strokovni delovni sili, medtem pa naj bi samo prebivalstvo brezplačno opravljalo navadna težka dela. Ta dela

bi gotovo hitreje napredovala in po vaseh bi lahko kmalu imeli urejene kavnice, lovišča vode, napajališča, gnojnične jame, pa tudi kanalizacijo, če ljudem v posameznih vaseh ne bi primanjkovalo delovne sile celo za pravočasno opravljanje kmečkih del. Ponekod vedno razmišljajo tudi dobre volje in priznaneva vaščanov. Opaža pa se, da se polagoma le dramijo, ker jih k temu vzbujata vztrajna pomoč ljudske oblasti, ki hoče tudi kraški vasi zagotoviti boljše življenjske pogoje.

Velika ovira za uspešno izvajanje načrtov za izboljšanje go-

Elektro Maribor - mesto pojasnjuje

Stevilke, ki so jih objavili posamezni okrajni oziroma mestni ljudski odbori v zvezi z realizacijo planov industrijskih podjetij v prvih osmih mesecih tega leta, odkrivajo pojav, da zvišujejo mnoga podjetja in želijo za čim večjim dobičkom cene svojih storitev. To je treba vsakekor odločno oporekati.

Nikakor pa se ne moremo strinjati z običajno, kako je bila ta tema obravnavana na skupni seji obhva zborov mestnega ljudskega odbora Maribor dne 15. t. m. Po časopisnih poročilih o poteku te seje je namreč neto diskutiral o predlogu, ki ustvarja ogroženo dobiček, navedel na sejo podjetje, čes da je v letošnjih prvih osmih mesecih zvišalo dobiček na indeks 495. Razen tega je isti govornik, da bi ponazoril, kako dosegajo podjetja ta dobiček, navedel, da zaračunavamo za eno uro razsvetljave mestnih ulic 18.000 dinarjev.

Prisiljeni smo zavrniti ta neumestni napad na naše podjetje z dejstvi. Znano je, da so vsa elektro-gospodarska podjetja Slovenije združena v Skupnost, ki je bila ustanovljena leta in sicer na bilni svojih okrajnih oziroma mestnih ljudskih odborih. Predhodnik sedanje Skupnosti, bivši Elektro-energetski sistem LRS, je obravnaval osnovno dejavnost vseh podjetij centralno in zato so predložila posamezna elektro-podjetja svojim okrajnim oziroma mestnim ljudskim odborom. Z ustanovitvijo Skupnosti je bila tudi osnovna dejavnost — v našem primeru prenos in razdeljevanje električne energije — prenesena in posamezna podjetja Skupnosti in sicer v svoji celoti. Med letom smo torej lahko dopolnili prvotni plan podjetja, ki se nanašal samo na postransko dejavnost, tako da smo upoštevali tudi osnovno dejavnost (mimogreda omenjeno je ta skrajna postavka večja od postranske dejavnosti). O tem smo Mestni ljudski odbor Maribor obvestili z dopisom dne 19. 6. letos. Odstavek, ki se nanaša na ta predmet, se dobesedno glasi: »Prosimo, da upošteva v prihodnje pri svojih poročilih za zbor proizvajalcev

spodarskih in kulturnih razmer v teh krajih je tudi pomanjkanje dobrih strokovnjakov. V Sežani so potrebni izkušeni gradbeni inženirji, kmetijski strokovnjaki, dokler ni drugi primernih stanovanj in ostalih življenjskih pogojev, bo tako delovno silo zelo težko privariti iz naših gospodarskih in kulturnih središč. Z dograditvijo novih stanovanj se bodo že prihodnje leto izboljšale tudi te razmere in tako bodo morda ti naši obsejni kraji le lahko s pridom izkoristili vsa razpoložljiva sredstva v gradivni svoje boljše bodočnosti.

Z. J.

MARIBOR

Dežurna lekarna »Center«, Gosposka 12.

Umetnostna galerija
Razstava akvarelov in risb zagrebškega slikarja Petra Simage odprta dnevno do 29. oktobra od 9. do 16. ure. Prijave na telefon 25-45.

RADIO SLOVENIJA
6.00 prenos s poročila Ljubljana; 11.00 oddaja v madžarščini; 11.20 prenos s poročila Radia Ljubljana.

KINO MARIBOR
PARTIZAN: ameriški film »Vodnjak«.
UDARNIK: ameriški barvni film »V vrtincu«.

MURSKA SOBOTA
»PARKA«: brazil. film »Kalne vode teko«.

PTUJ
MESTNI KINO: amer. film »Prva dama Amerike«.

delstvo, da smo vam svoj čas predložili plan le za postransko dejavnost in da izkazuje zato naš finančni rezultat za razdobje januar-april navidežno 143 odstotno izpolnitev plana dobička... Če upoštevamo pri izpolnjevanju plana za razdobje januar-april tudi zgoraj navedeni plan osnovne dejavnosti dobimo le 42,2 odstotno izpolnitev plana podjetja.

Če upoštevamo sedaj pri izračunavanju dobička za letošnje prvih osem mesecev omenjene spremembe, znaša indeks doseženega dobička 123, kar je znatno pod povprečjem mariborske industrije, za katero znaša ta indeks 189.

Ofitej, da zaračunava naše podjetje za eno uro ceste razsvetljave v Mariboru 18.000 dinarjev in da se ta razsvetljava ugaša že ob 6 zjutraj, je tudi posledica povprečnega razpoloženja, ki ga je v današnjem primeru našega dopisa Mestnemu ljudskemu odboru dne 15. septembra t. l.

MLO Maribor je namreč izrazil željo, naj ugašamo ulično razsvetljavo zaradi pomatanja cest zjutraj pozneje, čes da pomeni zahtevati prehodnega dogajanja, ne morejo le redno opraviti svojega dela. Cesta razsvetljava v Mariboru je z majhnimi izjemami centralizirana: s stikalno uro se sežiga in ugaša avtomatično na vsem mestnem področju. Ta ura se nastavlja tako, da ustrezno prilagajata in ugašanja letni dolžini noči v posameznih letnih časih. Seveda je možno, da pride pri tem, v glavnem mezo, zaradi vremenskih razmer, do manjših vrzeli. Pristojnosti za tok za cestno razsvetljavo pa se zaračunava za pavšalno po številu in dolžini žarnic in sicer ob kalkulativnem upoštevanju tega, da gorijo žarnice vse leto povprečno po 12 ur na dan. To je v skladu s tarifno za prodajo električne energije (Uradni list LRS 12-30-50).

Z zgoraj omenjenim dopisom smo MLO Maribor obvestili, da smo pripravili podaljšati čas, ko žarnice ceste razsvetljave gorijo, če je to potrebno. Vendar smo ob tej priliki MLO opozorili, da bi morali ta čas dodatno zaračunavati, če bi se obdatno podaljšal in bi s tem poraba toka

presejala pavšalno zaračunano porabo. Priporočili smo, da bi bilo treba plačati mesečno približno 18.000 dinarjev več, če bi žarnice ceste razsvetljave gorile dnevno po ure dlje kot sicer. Trditve diskutaanta, da ugašamo cestno razsvetljavo redno ob štirih zjutraj, ni potrebno posebej demantirati.

Priporočamo, da naše podjetje ni trgovina, ki bi lahko poljubno dvigala cene električni energiji, ker je ta določena s tarifno po Svetu za gospodarstvo LRS.

Oba primera kažeta, da se je diskutant povprečno pripravil za sejo MLO in s tem zavedel mnenje vseh in sicer vseh članov odbora, da je bilo potrebno, da prikažemo z našimi približnimi, kakšno je dejansko stanje v podjetju.

Elektro Maribor — mesto

IZ CELJE IN OKOLICE

V Celju je bilo rojenih od 12. do 16. oktobra 21 deček in 13 deklet. Porok je bil 5. oktobra pa je bilo od 8. do 13. oktobra rojenih 9 dečkov in 19 deklet, rojen je bilo 10, umrlo pa je 11 oseba.

Društvo prijateljev mladine in okrajni odbor ljudske prosvete v Celju pripravljata ustanovitev lutkovnega gledališča.

Ugotovitev tržne inšpekcije v Mozirju

Pred dnevi je tržna inšpekcija pri pregledanju ljudskega odbora v Mozirju pregledala »Pekarno« v Mozirju ter ugotovila vrsto nepravilnosti v poslovanju podjetja od meseca aprila do septembra letos.

Pekarna je v tem obdobju izkazovala primanjkljaj pri moški, kruhu in kruhu. Pri moški št. 5 je znašal primanjkljaj 156 kilogramov kruha, moke Og. 4, iz katere je bilo porabljeno za žemlje 1,97 kilogramov ter bi iz te moke morala biti 1,97 kilogramov moke, pekarina pa jih je prodajala po isti ceni, kakor bi bile iz moke Og. Na ta način si je pekarna popolnoma neupravičeno ugnajala dobiček na račun potrošnikov.

V mesecih januar — september letos poslovala podjetja Franc Pečnik porabili za potrebe svoje družine povprečno 1,5 kilograma kruha na dan, ki ga ni plačeval in je tako oškodoval podjetje za več kot 11.000 dinarjev. Nedovoljene manipulacije so bile tudi pri nabavi drv za potrebe pekarnice Poslovalca obrata je prejel za nabavo drv 44.000 dinarjev, kupoval pa je drva slabše kvalitete, kar je imelo za posledice znižanje nabavne cene, ostalek denarja 19.832 dinov pa je spravil v svoj žep.

Za vse te nedovoljene posele, ki jih je odkrila tržna inšpekcija v Sošanju, in sicer v pretežni večini na škodo potrošnikov, se bo moral poslovalca »Pekarne« Franc Pečnik zagovarjati pred sodiščem.

„Sport ni samemu sebi namen“

POZIV ZVEZE ŠPORTOV SLOVENIJE ZA PREGON VSEH NEGATIVNIH POJAVOV V ŠPORTU

Izvršni odbor Zveze športov Slovenije ugotavlja v zvezi s raznimi negativnimi pojavi, ki se sodnji čas pojavljajo v našem športnem življenju, naslednje:

Vedno pogostejši primeri klubstva, pretrganega rekordstva ter tekmovalna zaradi tekmovalne profesionalizma in plemenitosti, slabše vzgoje splošno, pričajo o tem, da so se v našem športnem življenju uveljavila načela, ki so naši socialistični stvarnosti nasprotna in škodljiva ter jim v nasprotju s športnim življenjem ni mesta. V zvezi s tem moramo ugotoviti, da se ti pojavi kažejo v naših osnovnih enicah in veliki meri kot rezultat očiščane politike nekaterih naših odgovornejših športnih organizacij, ki dajejo pri svojem delu preveč poudarka samo vzgajanju vrhunskih tekmovalcev za vsako ceno, ter se brigajo bolj za plasiranje naših vrhunskih športnikov v inozemstvu kot za množičnost in pravilno vzgojo blesno. Zlasti premalo pa je bilo storjenega za to, da bi bile športa in njegove koristi deležne množice naših delovnih ljudi, ki s svojimi žiljimi ustvarjajo bogate države gospodarstvi in ostali dvig nagele in jim je zato šport najbolj potreben ter ga tudi najbolj zaslužijo. Tudi v tem oziru politika športnih forumov ni bila vedno pravilna in dosledna. Za primer lahko navedemo znano pismo CK KPJ, ki je bilo v celoti preneseno. Stališče, ki ga zavzema Zveza športov, je naslednje: Sport ni in ne more biti namen samemu sebi, njegov končni cilj je in ostane pravilna vzgoja človeka. Zedinje športa ni samo fizična, temveč mora ta, če hoče popolnoma zadoštrati svojim nalogam, v odločilni meri vplivati na moralno vzgojo športnika, na njegovo njegovega značaja, na usposabljanje našega človeka, da postane dostojen in vreden član naše družbe. Samo temu cilju morajo služiti vsa dejanja in delo v našem športnem udejstvovanju.

Ker sodimo, da so za te pojave, ki bi utegnili zapeljati naš šport v slepo ulico, pravičnejši odgovorni tisti, ki našo mladino neposredno ali neposredno vodijo, smatramo, da je v našo predvneto delo poiskati načina za korenito ozdravljanje in izboljšanje. Vsi športni funkcionarji in trenerji morajo osvojiti to temeljno načelo in smernice, ki edineje le lahko v našem športu vejiarajo ter morajo takoj začeti s konkretnim delom za izboljšanje. Za tak pravilno usmerjeni šport bomo lahko upravičeno zahtevali tudi večje ljudske oblasti in gospodarskih organizacij in prepričani smo, da je bomo tudi dobili. Pravilna smer in družbena vsebina športa pa nista samo stvar športnih organizatorjev in organizacij, temveč stvar celotne skupnosti. Skrb

Zveza športov Slovenije

Nogomet na vseh straneh

V LJUBLJANI: TEKMA HRVATSKO-SLOVENSKE LIGE — REKA : LJUBLJANA

Današnja športna nedelja ima se vedno precej močno nogometno obeležje, to pot izrazito prvenstveno. Med celo vrsto najboljših enajstov, ki se poganjajo za točke, so angažirane tudi Ogrdne in svojo za ta termin določeno tekmo odigral še pred tedni v Kotoru in bo lahko poval še teden dni — vse slovenske, med njimi v hrvatsko-slovenski ligi dve mariborski ter po ena ljubljanska in celjska.

Po kvalitetni strani ima danes najtežjo nalogo moštvo Ljubljane, ki sprotoma domačem izrišču vodijo enajstovico Reke. Zednje nedelje so za ljubljanske mntile dovolj uspešne, tako da grepo danes na igrišče vsaj s krepko moralno zavestjo. Podobno prednost bo mogel izkoristiti tudi mariborski Branik, ki gosti prva dva tekmišča iz Varaždiva. Vsekor, tudi to moštvo v Mariboru ne bo prav lahko prišlo do zmage. Po drugih zahtevah pa je današnja naloga precej težja za mariborske Zeleničarje in celjskega Kladivarja, kajti oba morata na pot, in sicer Mariborčani v Ptuju, Celju pa v Borovu. Današnja prvenstvena nedelja je za naš kverlet v hrvatsko-slovenski ligi nemalopomenbna za novo razvrstitve v lestvici.

Ljubljanska tekma med Reko in Ljubljano se kaže ob 15. uri na stadionu v Šiški, predtekma med Litijo in Ljubljano B pa že kmalu po 13. uri.

Ostala slovenska moštva bodo delila točke v domači ligi, in sicer zmedsebojno takole:

V zvezdni skupini: Graficar in Kranju ter Zola in Postojna. Avtorj, v prvih dveh tekmišob Mariboru in Postojni, v Mariboru ob 10 uri na igrišču na Kodeljevem v Ljubljani, Zeleničarji v Piran v Gorici, Korotan in Postojna v v zvezdni skupini: Sobota in Praterj, v Praterju v Mariboru, Drava in Rudar (T) v Ptuju, Kolar in Nafta v Storah ter Aluminij in Rudar (V).

Dve nogometni tekmi iz V. zvezde sta bili odigrani že včeraj. V Zagrebu je Društvo Zrnasi na Lokomotivo 1:0, pred tekmo med Vardarjema in Spartakom v Skoplju pa se je končalo neodločeno 2:2 (1:2).

Sovjetski atlet Vladimir Kuc je včeraj večkrat v Praterju svetovni rekord v teku na 5.000 m s časom 13:21,2, to je za 4 desetinke sekunde boljši od dosedanjega rekorderja Anglica Chatawaya. Drugi na tem tekmovalju je bil Zateušski klub 14:19,6.

Športarski klub Enotnost vabi svoje skakalce na obveze 26. t. m. ob 19. uri ter alpske vozače v petek, 23. t. m. pripravi ob 19. uri. Vabljenti tudi neorganizirani tekmovalci, ki se hočejo posvetiti smučanju.

Danes ob 9 občni zbor PK III. rje v črvarji Gospodarskega sveta (Gregorčičeva 23) člani in tekmovalci vabljenti.

ŠAH BRONSTEJN VODI

Na mednarodnem šahovskem turnirju v Beogradu je bilo v petek odigrano II. kolo z naslednjimi rezultati:

Janošević — Joppen 1:0, Pirc — Matanović remi, Pilnik — Ivkov remi, Trifunović — Barca remi, Glizorić — Wade 1:0, Rabar — Petrosian remi, partija Nievgerski v Bronstejn je bila prekinjena v boljši poziciji za Bronstejna, prav tako niso bile dokončane partije Djurašević — Milič, Czerinjak — Nedeljković in Karakia lić — Porecco.

Včeraj dopoldne so nadaljevali vse prekinjene partije iz prvih dveh kol. Milič je zmagal nad Djuraševićem, Bronstejn je proti Nievgerski dobil figuro in nato z lahkoto tudi partijo. Partija Czerinjak — Nedeljković je bila prekinjena še enkrat v boljši poziciji za slednjega. Tudi Karakia lić je ponovno prekinil igro s Porecco s precejšnimi upi na zmago. Tretji je bila nemalopomenbna partija med Ivkovom in Pircem, kajti kljub kmetu več, Ivkov ne bo mogel doseči več, kakor remi

bistrih oči, s črnimi, umazanimi nohti, z obnošenimi cilindri ali klobuki iz klobučevine s kilometer širokimi krajci, in površnikih z razcefranimi komolci.

Večinoma so bili stari okrog petintrideset, nekateri tudi čez štirideset let; a še vedno so se krčevito oklepali utvarjen kljubujoč življenju. In še kar nekateri so bili polni velikih načrtov, velikih pričakovanj. Ne bo dolgo in sreča se mora obrtni njim v prid...

»Pa nič ne maraj, nič ne maraj! Saj je zdaj drugače, kakor je bilo nekdanj. Imamo svoj Salon in lahko pokažemo svoje delo javnosti. Da ne pozabim, Lautrec, si ti včlanjen v Société des Artistes Indépendants?« Nisi? Vpiši se, in to pri priči! Saj te noben montmartrski umetnik ne bo štel za inofiguro, če ne pristopiš...«

No, če že mora človek pristopiti k »Indépendants«, da ga umetniki sprejmejo medse, potem seveda... Saj je bil že do grla sit smote, je bil šel v tejuje družbe prijateljev, prav kakor v danem, ko je bil še v ateljuju...

Rjoveča drhal ga je s silnim navdušenjem sprejela v Društvo umetnikov, ki zanj niso vedela nikaka obstoječa pravila. Njegovo slavno ime, kakor tudi njegova veljava, ki je bila v brstenju, vse to ga je proglasila za kaj zaželenega novinca. Brž so ga izvolili v Comité Exécutif, v upravni odbor društva. Naglo se je razvijal v montmartrsko osebnost prvega reda.

Tedaj pa se mu je nekakega dne primerilo nekaj tako neverjetnega in melodramatičnega, kar lahko prinese zgolj resnično življenje.

»Dobri fantje.
»Društvo neodvisnih umetnikov. — Op. prev.
»Izvršni odbor. — Op. prev.

RAZPISUJEMO DELOVNI MESTI ZA: INŽENIRJA — statika in tehnika za konstrukcijski biro ter SEKRETARJA PODJETJA.

Za sekretarsko mesto pride v poštev pravnik, ekonomist, eventualno absolvent ekonomskega tehnikuma, ali gimnazije z vsaj nekaj let prakse teje ali podobni stroki; zaželena obvladanje nemškega jezika.

Pišača po dogovoru.

Ponužbe poslati na naslov:

»ESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE »TESAR«, Ljubljana — Parmova 45.

TRGOVSKO PODJETJE

„STEKLO“

NA DEBELO — LJUBLJANA, TITOVA 10

POZOR!

Automobilisti in avtodelavnice, kupujte »SEKURIT« steklo po najnižjih cenah pri Trgovskem podjetju »STEKLO« na debelo, Ljubljana Titova 10 — telefon 20-478.

Vso trgovsko mrežo pa obveščamo, da imamo bogato izbiro votlega stekla. — Izdelci steklarin HRASTNIK in PARACIN prodajamo po tovarniških cenah.

Oglejte si izbiro v naših prodajnem oddelku na Titovi cesti 33, telefon 32-067.

Z vseh strani so prihajali k Henriju ubožni in skopuški izdajatelj periodičnih publikacij. Kaj jim ne bi mogel žrtvovati? Lakšno svojo risbico, kakšno prav majheno stvarco ali pjo v nekaj minutah vreči na papir, da bi jo mogli reproducirati v svojih izvajih? Kajpada ne zmoreje tečala. Revija je pravkar začela izhajati in vsak začete je plačati... Toda pozneje, o, pozneje! Z dobrodušnim zamahom roke se je Henri potrožil na denar in izdelal risbe. Po navadi so revije že s tretož številko izdihnil; namesto njih pa so vznikile nove. O njegovem delu so ljudje govorili in ga gledali, pa čeprav ni zanj dobil niti prebita para.

Potlej je prišla vrsta na trgovce z umetninami. Ne na tiste pomembne, marveč na neznatne, obrabne lastnike temačnih in zatohlih trgovin v stranskih ulicah. Trkali so na vrata studia, še sopihajoč od vzpenjanja. Po njih prekanjenih obrazih je bil še vedno razlit smehljaj, širok kot reženj vodene dinje. Njih edina strast, so zatrjevali, je »odkrivanje« mladih talentov. Nič jih bolj ne veseli, kakor če lahko pomagajo kakemu neznanemu in mnogo obetajočemu mladeniču, kakršer je on, iz prvih težav. Navdane ima kakšno godiško, kakršer je on, ki leži kje v kakem kotu, da bi ga mogli razstaviti v izložbenem oknu? Zadovoljno se smehljaje so cepali iz studia, noseč pod pazduho sveženj platen, za katere so pozabljili izdati pobodnice.

»To so tatovi, monsieur Toulouse,« je ugovarjala madame Loubet, vsa iz sebe zaradi tega plenjenja. »To je prava beseda zanje — tatovi!«

Milid je in ji zatrjeval, da zadeva ni tako tragična. Saj je bil ške nasihka v svojo zabavo. Platna mu zgolj povečujejo je nered v sobi.

Nepričakovano sta ga obiskala Gauzi in Anquetin. Kakopak, videla sta njegove skice — saj govori vse Montmartre o njih. Tisti stari njegove Cormon bo pač kar vzel od presrečete-

nja. Ima še v spominu la grosse Marie in Agostino? To so bili lepi dnevi, ne? Da ne pozabita; kakó, hudiča, pa je spravil v revije svoje risbe? Ali mora kritikom plačevati za hvalnice o svojem delu? Kakó bi bilo, če bi jim, tako mimo-grede, znil še kakšno besedo o nujenem delu? Veselilo bi ju, če bi se dobili kak večer v »La Nouvelle« ob pivu...

Nekega dne se je prikazal Pissarro, neustoličeni dekan impresionizma. Bil je videti ko kak bihemiški pastirček; graciozno se je priklonil madame Loubet in si ob peči pogreel roke. »Da, tiste platnice popevk in vse tiste drobne skice v revijah so dokaj zanimive. Degasu so prav tako všeč. Rad bi te večerjo in mi je naročil, naj te povabim za prihodnji teden na večerjo. In ne pozabi prinesiti s seboj nekaj skic! Brčkone ti bo dejal, da so fige vrede, a ne verjemi mi niti besedice!«

Odselj so se v kakverjavni ustavljeni ob nesoglasju mizi ljudje, ki se prej nikoli niso niti zmenili zanj.

»Pardon, monsieur, saj se menda vi, monsieur de Tistouise-Lautrec, n'est-ce pas?« Dovolite mi, da vam čestitam k vaši najnovejši risbi. Magnifique! Superbe, a b-solument superbe! Kakšna nežnost, kako skope potole! Kaj ste rekli, da bi ga kozarček? Kajpada, prav rad Garçon, une absinthe! Kakor rečeno, sem velik občudovalec vaše umetnosti. Tudi sam sem umetnik...«

Prišli so še kipar, ilustrator, jedkar ter pised romanov in dram. Montmartrska družina. Zmerom tik pred tem, da s svojim naslednjim platnom, s svojim ne docela dokončanim romanom ali pa večidel v petih dejanjih v verzih na mah osvojijo Pariz. Trgedidel bons garçons! Brbljači, ki jim nikoli ni zmanjkalo prekipajočih gest in fraz. Vsi bradači,

»Kajpada?
»Čudovito! Sijajno, res sijajno!
»Natakar, čiščo abstinal